

Előfizetési ár:	
Egész évre	5 frt — kr.
Fél évre	2 frt 50 kr.
Negyedévre	1 frt 25 kr.
Egyes száma 10 kr.	
HÍRDETÉSEK	
5 házból petitorban 7, másodszor 6, a második további sorért 5 kr.	
NYILTTÉRBEN	
póti sorokért 10 kért vésteket fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.	

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szemléti részét illető minden közlemény a feljebb szerkesztő részre, az anyagi rész illető közlemények pedig a kiadó részre címzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.	
Bérmentetlen levelek nem fogadhatnak el.	
Kéziratok vissza nem küldetnek.	

részvény-társaság, „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,“ a „nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanítói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egyesület,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külvárosi tanácsának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Október 6.

Nagy-Kanizsa, 1899. október 6-án.

Fél század tünit le az örök megsemmisülés azon gyásznap óta, midőn Aradon nemzetünk java, a tizenhárom hős, a minden emberijogot lálbal tpró zsarnoki önkény áldozatává lett.

Egy fél század sok idő, a késő unokák nem emlékeznek már azok neveire, a kik előtt nagyatyjok tisztelegve és félelemmel telten hajlongott. Őket új nagyságok körébe hajítja az érdek; de mire az unokákból nagyatyjok lesznek, ezeket a nagyságokat is elsodorja a feledés örvénye. Miért is emlékezne rájuk a világ? Mit tettek, a mi nem az önérdék, nagy hiúság műve volt?

Hadd szálljanak vissza hát gondolataink a verőfényes jelenből egy pillanatra a vész, viharos múltba, hogy a kérdésre megfellelhesünk. Vissza, vissza egy fél századdal, mikor mint a kiáradt tengerben, ugy szorult a keserűségben és megzaklatottság; mikor csak a végpusztulásra tudtak gondolni még a legbátrabbak is; mikor igazán nem volt már „közel s távolban — semmi fény . . .“ s a „nap lement, de csillagok nem jöttek!”

Nikor megérkezettnek látszott a nap, melyet a költő jósolt: „A nagyzerző halál, Hol a temetkezés fölött Egy ország vérben áll!”

Október 6. volt az a nap, a melyen csordulig telt meg a pohár. Porba, sárba volt tiporva a nemzeti zászló. Ezer száma hullottak a hősök, nem

csatasíkon, hanem hóhér bárd alatt, gyálatos kötélen. Szent vértanúk! . . . Midőn a ti halálotokról elmélkedünk, az elkeseredés okozta felindulás után legelső kérdésül ez jön ajkainkra: miért kelle nektek meghalnotok?

És ha nem állunk meg e kérdésnél, hanem kutatjuk az okokat, feleletül csak ezt kapjuk: Mert az igazságot, a szabadságot küzdöttök . . .

És midőn ezt elgondoljuk, szinte megszállja szívünket a nemzetünk jövője felett való kétségbeesés fájd érzete. Nem tudunk, nem akarunk hinni az igazság diadalában, kivált ha gondolatban végig megyünk szegény sokat szenvedett hazánk történetén, a mely örökké küzdelem a szabadságért.

Felűnnek az Ampringenek, Básták, Carafák, Haynauk, a szabadság e kegyetlen hiénái, kik siralombházá tették az országot, melyből a jog és szabadság legderékab harcossai lépnak a vérpadra, vagy a száműzetés rideg magányába. Hiába való a lángelkű felítésnek minden erőfeszítése, nem képesek letörni a nemzet rablincseit.

Nincs hát sehol egy reménysugár, mely a kétségbeesés sötét éjszakáját feliderítse? Arra kárhözottott-e balvégzetünk, hogy folyton küzdünk, szenvedünk a siker és enyhülés reménye nélkül? . . .

„Örülre vezető gondolat! Egy nemzet Szirifus szerepére kárhözattva.

Nem, nem lehet az, hiszen az a nemzet, mely egy ezredév óta folyton a szabadság és jog védelmében vérezik, bizvást számíthat jobb jövőre.

Ami e hazát megmentette a végítélet napjaiban, ugyanaz volt, a mi fenntartotta ezerszertendően keresztül és ugyanaz, a mi biztos reményt nyújt egy új évezterre: a hit, a jog, az erő . . .

Míg e hármás csillag a magyar haza egén tündöklök, addig e nemzet élni fog, élni és virulni, kelljen bár hadakoznia a pokol minden rémeivel . . .

Ennek elérésére azonban folyton előttünk kell lebegnie a mult szenvedések képének, hogy ne bizzunk vakon a jövőben, hanem a mult szenvedésén okulva, használjuk fel a jelen-t a jobb jövő alispajinak megvetésére.

Szenteljünk hát ünnepet az aradi tizenhárom vértanú emlékének is.

Mert ha minden írást letörőne is Clió a történet ércábrájáról, ha minden szobrot, emléket porrá törne is egy irtózatoss földindulás, ha a föld tulsó oldalára úzne is e népet egy tomboló vihar, ők lesznek akkor is, mert az Isten örökké való . . .

Ezek pedig istenek voltak, a mi felítésünk! . . .

— De minek ez a neveltséges, imádszerű rajongás, mondja erre a hányi-vegy magyar-virtus, ép olyan férfiak voltak azok a „felítések”, mint mi. Mulattak, mint mi és fájt a fejük utána . . .

Igaz! Csakhogy az ő mulatságukban repülő gránátok és ágyugolyókkal telekéttek; piros bor helyett piros vér szultte a mámorot; tekeasztalaik romba dőlt falnk, égő városok voltak és emberfejekben ment a játék; ők nagyos sokat vesztettek, az életüket.

Most azért, midőn hadverő hősseink sírjára ciprus ágat tűzünk,

szenteljünk egy-egy babér lombot a béke, csendes, munkás hőseinek is. Amazoké volt a mult, de emezeké a jövő.

És legyen ez a nap emléknappja nemcsak ama tizenhárom vértanúnak, de mindazoknak, a kik a hazáért éltek, a hazáért haltak.

Az ő nagy szerepük, az ő lángoló hazaszeretetük legyen vezérlő csillagunk, annak a glóriának fény-sugarai gujtsák lángra a nemzet fainak szívében a honszerelm szent tüzeit, a mely az idők végezetéig az ő fejüket övezi. Egyetértés, testvériszeretet legyen közöttünk, hogy minden időben a haza szabadságáért egy tudjunk lelkesedni, a mint ők lelkesedtek.

Hamvaikat pedig takarja legyen a föld, a melyért zseveik egykor oly híven dobogtak . . . 7. sz. 7.

Az orvosi honorárium.

Az orvosi tanulmányok az idő szerint az elismert nehéz studiumhoz tartoznak és mégis sok helyen az orvos csak anyki tekintélynek örvend, mint a patikáros. Pedig az orvosi tudomány elsajátítása az Aesculap hívónék 6 kemény évébe kerül; aztán csak gerendezhet valahol, ha ugyan alkalom nyílik neki. Erőfőrtésre apad is az orvostanulmányok végzése, mert senki sem szeret neki menni a bizonytalan jövőnek és senki sem akarja gyámoltalanágban tengetni az életét. A lakosság részében nincs meg az érzék az orvosi segély fontosságára iránt; ott pedig, a hol vidéken megvau, ott meg rendszerint meg nem fizetik. Az orvos tevékenysége valóságos gyalog-robotok fajult a vidéken. Nem beszélnek Dr. Szekeres és Dr. Blauróti, valamint társaikról, kiké orvosi dolgokban a hatalom-szó és kik a kínai császár módjára már nem járnak gyalog; de vejük csak a többi orvost — neveket ne említsünk,

ezek valóságban haszonbérbe adják lábukat, azért, hogy egy-egy ház 20—30 frtot fizessen nekik. Nem mondom, hogy némely esetben az orvos farsádsága ezzel a summával megfizetve nincs; de általában elismert dolog, hogy az orvosi honorárium silány és hogy a tisztelendő kérdése még mindig megoldatlan.

Az orvosi honorárium alacsonyágának oka azonban nem egyedül a lakosság szegénységében gyökerezik, hanem a tekintély csökkenésében is, melyely a vidéki orvosok a gazdagok előtt bírnak. Eme tekintély természetesen nem az orvos egyéniségére, hanem az orvos tehetőségére, tudományára vonatkozhatik csak. Mi több a tagadás, az univerzita medicina, az egyetemes gyógytan tudora a városban ma már nem felelhet meg teljes egészében címének Az egyetemes gyógytannat in prakt ki gyakorolhatja ma már ugy, hogy a kezelés megfeleljen a klinikai követelményeknek? Melyik orvos vállalkozna a specialistik megbeszélésével szakmája összes ágazatainak gyakorlására a hebe-hurgyász vadjá nélkül? És ime itt van a bökkenő. A fővárosi specialistik szászereket szereznek vidéki páciensektől, kamatosítják szük körbe terjedő mesterségüket, míg a vidéki orvos szomorúsággal nézi, dacára szélesebb látókörének, hogy a legjobb házának tagjai a legcélszerűbb operációért kénytelenek Budapestre, vagy Bécsbe szálladni, ami sok pénzbe kerül és ez a vidéki orvos rovására megyen ám! Véleményem szerint itt is csak egy egyszerű decentralizációja az orvosi tudomány való hasznára ugy az orvosnak, mint a betegnek. Legalább oly városban, melynek lakói fölözök a husz-ezret, kellene több specialistanak léteznie, nehogy a beteg kénytelen legyen, csekélyebb, de az egyetemes gyógytudomány sáfárja kívül eső esetekben is, a fővárosba menni.

Ez irányban már nálunk is mutatkozott némi javulás. Van sehéztünk, van a közegészségstanból és a törvényeségi orvostanból is külön vizsgázott orvosunk, van foggyógyászunk. De hány mezeje a speciális gyógytudományak még nincs helyette orvosokat hozzon Nánthán ur megmentésére.

TÁRKA.

Második feleseg.

— Irta: szentmártoni Darasz Kálmán. —

Grünfeld ur fiatal korától fogva göbölgyöbe utazott, mely nem éppen utolsó foglalkozás, ha tekintetbe vesszük, hogy ennek révén jutott a fő-utca egy négy emeletes házacskához, meg 600 holdas urti birtokhoz, hol neje a nyarat töltötte megerőltetésével, Sándorral, ki megtagadva a ztyia mesterségét, az orvosi pályára készült.

Nánthán ur ritkábban nyaralt, sőt, ha kénytelen-ségből családijával töltötte is egy hetet, akkor sem volt otthon tulajdonképpen, mert gondolatla, üzleti azzelame ott tévelygett a budapesti, pozsonyi marhavárosok; szive pedig a ki Schwartz Bertánál, a belényesi kormáros bogárszemű leányával volt fogva.

Schwartz Mór, a belényesi kormáros, boldogon dörögötte kezét, ha bejárt udvarára az a két fényes szerszámú pej lo, a mely Grünfeld Nánthán uratagot hordozta üzleti utjában, mi nagyon gyakran megtörtént, lévén a belényesi csárának oly szerencsés fekrése, hogy mindig utjába esett azon helynek, a hol a göbölgyök voltak hízalóban. Friss indmája, mandula szösszal, végigbőgött tiszta kezege, melyet az élelmes Schwartz, tekiottelt Grünfeld gyakori bekopogtatására, mindig készenlében tartott, sehol se illett Nánthán urak ugy, mint az

utzzéli csárdában, mert azt mindig a csillagos szemű Berta, a kormáros legfialabb leánya találta fel, nem sajnálva egy-egy kacsintást sem az előkelő uraságtól, ki gavalionosan fizetett és néhány napra még ajándékokkal is viszonzotta az édes mosolyt, a meleg kacsintást. Minden szepen ment Berta nem utasította vissza Nánthán ur szerelmes szívének megvilákosításából jövő enyfeléseket, de nem viszonzta. — Elfogadta Schwartz néma hasznos tanácsát, hogy a forró idelek, s az első csók árát nem lehet sem bankófényben, sem csillogó ékszerekben kifizetni, annak egy utja, egy módja van, mit köznyelven házasságnak neveznek.

Még a vér is megbűlt Nánthán ur eiben a kijelentésre; eszébe jutott Száljás, ki mellette öragedett meg, kinek mellette deressült meg szép fekete hajfirtja. Az egyült töltött 25 év, mely megirittította az ő hajzatát, hozott oly sok ráncot hitvestásra bomlokára, az tette aszottá arcát, mely egykor épp oly piros és oly áde volt, mint most Bertáé . . .

A józan és hárcra kelt a szívevel, nehezt csatát vívta egymással: már-már lelért mondani lelke ábrándjairól, hogy visszatért az igaz utra, oda abba a csendes nyaralóba, melynek soha sem volt állandó lakója. Még egy bucsupillantást vetett Bertára, ki szemeleutve várta Nánthán ur elhatározását.

Nánthán ur komoly arccal fogott a berréhez. Berta látta, hogy élete fordulópontjához ért, egy meleg, édes pil-

lantás kíséretében odahajolt Grünfeld Nánthához és anyki kedvességel simogatta meg őszül szakállát, hogy a szilárdnak képzett elhatározásában meggingott. A szív megdobbant oly hévvel, oly szerénykedéssel, melynek már nem volt képes ellentánni és pár pillanatrai kérdés után forró idelekbe mához Bertát, annyit sugra fölbe: Elvlok a feleségemtel.

Kora reggel volt, a nap fölkelte még csak egy fényesáv jelezte, mely bevilágitotta a keletfelől elterülő hegyeket. Majd kitört az első napsgár; behatolva a gerdési park lombos sűrjébe, ezer színben csillogtatta meg a zöld levelekre rakódott edzástűzőt harmat gyöngyecspejeit.

Ott sétált Grünfeld Nánthán gondolatiba elmélvva, halvány arca fakó színre változott, megörve egész testét az a sok álmianlag éjfel, melyt átvirrasztott. Pedig ma fili-császarságának huszonötödik évfordulóját az épp en az okoz neki lelki-furdalást, mert éppen ez, tudja, hogy letért az egyenes utról. Vádatok emelt őmsága ellen, vádolja szívet, melyelyl kigondolta a válás pokoli tervét.

Mereven nézi az országot, minden porlelég fölémelt kelt lelkeben. fél búmagától, fél családjától, fél az egész világtól, de legjobban rokoni, barátiától, kik ma mind nyaraló vendégei lesznek, kik mind megfogják őt vetni, lévén a kelepcebbé csalt hű feleség kinos vergődését. Jó és rossz szelleme ismét társára

kelt. Akaratereje már-már meghátrált a lelkesierentő vádjal alatt, midőn ismét előtte termelt képzeteiben szive bálvány-a, a ragyogó szemű Berta. Erete forró belehelte, ellenáthatatlan mosolyát, fűdözítő csókját. A megtört test ki egyenesedett, oly erőnek, oly bátornak érezte magát ismét, mint egykor, midőn érette elhatározással azt sugta Berta fölébe: „Elvlok a feleségemtel.”

Hintőt hintó követte, rokonok jóbarrátok fényes fogatai egymásután fordulnak be a vasrúcsos nagy kapun; de az ő szeme csak akkor csillogott fel igazán, mikor a porfellegekből saját két pej lovát látta kibontakozni, mely a szomszéd város rabbinusát hozta az esketési szertartásra.

A nyaraló szalonja megtelt az ünneplőkkel, ott állt az emelvényen ünnepi díszben a rabbi; előtte Grünfeld és neje, a korán megéregedett Szálj, kinek arca szinte kipirult az örömtől. A másodszori összehozást az elválás előzte meg; elhagyott a rabbinus imája, mely ki-mondta a válást, hogy ismét oly meleg szívevel egyesüljön az új pár, mint ezelőtt 25 évvel. Az ima végeztével az esketés vette volna kezdetét, nyoszoló lányp frakkos gavaléjeik karján felsorakoztak, két tauu oda léptt a házaspár mögé, éppen jókor, hogy felfogassák Grünfeld Nánthán, a ki e pillanathban ájulva esett a karjaikba.

Az ünnepléses szertartás megszakadt; a vendégésg szétoszlott, a két pej lo vágatva vitte haza a rabbinus, hogy

kiművelve? Már pedig csak akkor, ha a közönségünk, a helyett, hogy a mooraria fővárosába utazgat, majd a vidéki specialistákhoz fordul bizalommal, csak akkor fog emelkedni az orvosok tekintélye, árfolyama és tisztelődje is. Mert kérem, a receptírást nem szeret fizetni senki és az magában véve nem is tudomány! De egy pontos gége, vagy orrvizsgálat előtt, vagy sikertől operáció előtt nem csak a művelten, hanem a vagyonos és intelligens ember is kalapot emel és ami a fő, szivesen fizet. A pusztán receptúrára szorított gyógymódot közönségünk meguntta, mert az legtöbb esetben nem egyéb gypjanyírásról, melyhez az orvos az olló, a patikus zsákokat, a közönség pedig a gypjút szolgálta.

A pinceszövetkezetekről.

Szélteben-hosszban egy szokás a mi szép hazánkban emlegetni, mint a tejfel-mézrel folyó Kánásán gazdag, boldog földjét. És ha végigmegyünk az ország változatos vidékein, be kell ismerünk, hogy sok igazság van ebben a nagy dicsőrethben. Buzánk ácsos, rétfjének gazdag rendekét ad az illatos, kővér fű, mindenütt édesre zsendül a gyümölcs, biondítanak tiszek és zamatosak, a vizekben halak, erdőkön, mezőkön vadak tenyésznek, férfiak erősek és munkások, asszonyaink szépek és szorgalmasak; egy szóval mindenki megvan, a mi csak egy ország gazdagságához, a nép jólétéhez szükséges.

És mégis azt látjuk, hogy népünk és kivált a gazdaember nem él olyan jólében, a mióban élnie lehetne, mert nem aknázza ki azokat a kincseket, a melyek földjeinkben rejlenek a nem veszi igénybe azokat az előnyöket, a melyek természetünk földmunkájának és értékesítésének kínálkoznak.

Ha a régi, jómódu bortermelő vidékekre járunk, mindenütt csak a filoxera pusztításairól és a külföldről hozott szőlőszőlő szőlőbetegségről hallunk siralmas panaszokat. Csendes szomorúkorokadást regélek az öregb szőlősgazdák arról a jó világról, a mikor a filoxera előtti időkben hegyen-völgyön hangos szőlőreken öröndöztek a szőlősgazdák, a bőség és jó termésnek. Az ilyen bánatos visszaemlékezéseknek aztán rendszeren az a vége, hogy a filoxera, meg a szőlőbetegség az okai mindegyikének. Az újonnan telepített, róna-

sági szőlők gazdái is csak a szőlőbetegségekre panaszkodnak. Pedig hej! de sok más egyéb baja is van a magyar bortermelőnek.

Mert lám! a filoxera-veszedelmet sok vidék már valahogyan kiheverte, sok helyen meg épen most buzgódnak azon, hogy újra telepítsék az elpusztult szőlőket; aztán meg a homoki szőlők is egyre szaporodnak. Az amerikai szőlők a szőlőoltványok, meg a szőlőbetegséggel való gyérítő eljárás már diadalmaskodnak a szőlőnyúlók ellenében. A különböző permetezések, meg a műtrágyák a gondos művelésmódot pedig egyre jobban védelmezik fáradságunk gyümölcsait más szőlőbetegségektől el. Mindezek tehát csak olyan bajok ma már, a melyek ellen szakértelmekkel és költség lehet védekezni, hogy azonban a költség kikerüljön, a természet jóvedelméből kell tenni.

Csalághoz nálunk éppen a jóvedelme zövegét dolgozta áll mostanában nagyon rosszul. Vegyük csak sorra ennek egyes okait. Első sorban is itt van miandjárt a hazánkban nem ritka jégverés, a mely az utolsó években sok jó borunkat leszüretelt. Vegyük csak sorra ennek egyes okait. Első sorban is itt van miandjárt a hazánkban nem ritka jégverés, a mely az utolsó években sok jó borunkat leszüretelt. Vegyük csak sorra ennek egyes okait.

Az utáni ritka esztendő az olyan is, a melyben a természet az ország egyik-másik vidékén a májusi fagyok meg nem dézmáinak.

Ezekhez az elemi csapásokhoz járulnak még azok a gazdasági és üzleti bajok is, a melyek országstrata többé-kevésbé mindenütt érezhetők. Ezek már a termés mennyiségét nem igen veszélyeztetik, hanem nagyon erősen nyomják lefelé az árakat.

Igen nagy baj az, hogy egyenlő minőségű nagyobb borkészletekkel az egyes borküldőket alig lehet beszerezni. Ugyanakkor a szőlőnek két egymástutáni évi bősége éppen úgy elült egymástól, mint két szomszédos gazdának ugyanegy évjáratból való bora. Már pedig állandó és biztos bevételre leginkább csak úgy számíthatunk, ha évről-évre lehetőleg egyforma minőségű borkészletet kellő mennyiségben vagyunk képesek nekik nyújtani.

Gondoljuk csak végig egy egy magyar szőlőlefolysást a meg egy csomó termelési hibára, sőt vétkre akadunk.

A mint a szőlősgazda jókor reggel elkezd a szüretet, a keverten ütött szőlőfajákat egymástután horjággyóvá a nagy kádakban úgy, a mint jön, reggeltől estig. Azután megtapossák, a tehetségteljek itt-ott szőnmalmom megzurkák, sőt — úgy, a hogy — ki is préeelik. A must aztán a maga emberségből ered egy, a mint azt a pince hőmérője lete engedni. Már most gondoljunk meg, hogy a különböző fajú szőlőfűrtök éretté egyébe mennyire eltér egymástól; az egyiknek cukortartalma nagyobb, a másiké kisebb; a korán reggel szedett, hideg szőlőből másképpen indul meg az erjedés, mint a délutáni ámeledget szemekből. A fehér szőlő bájában lévő igen finom, zamatos anyagok a tärkölybe kerülnek a éretketlenül, kiszáradatlanul pusztulnak el abban azonnal a cukorral együtt, a melyet a tökéletlen taposás és rajolás nem tudott belőle kivonni. Maga a pince-kezelés legfontosabb munkája, az erjedés, a pince hőmérőjeleket szert az egyszerű hamarabb sznik meg, máskor meg tovább tart, mint kellene.

Vajjon csodálkozhatunk-e azon, ha a kevert fajtájú és különbözőképpen érett, hidegen és melegen egytté zagyvált szőlőből kevés és silány minőségű mustot kapunk? Nem természetesen a tovább, hogy ebből a silány, nyers anyagból a tökéletlen erjedés és a későbbi egyetlen kezelés után, mindenféle betegségekkel telt rossz bort kapunk? Az ecetesedés, a dohoság, a nyúlódás, a törés és a nehézség, durulás és sok más baj ered a hibás szüretelésből és helytelen kezelésből.

Aztán, ha e sok veszedelem között mégis csak talál a vevő kedvére való bort, tudnák-e neki ebből egyforma

minőségben meg egy pár száz vagy ezer hektoliterral szolgálni? Bizony az er legagyonbor termelői is alig képesek erre.

Általában a mi borkészletünknek a következő fogyatkozásai és hibái vannak:

1. a drága nyersanyagot nagyon hiányosan, rosszul használják ki;
2. a gondatlan és hibás kezelés folytán sokkal silányabb minőségű bort tudunk előállítani, mint a miyent okserű műveléssel előállíthatnánk;
3. borainkban nincs állandó, egyforma minőség és jellege.

A legnagyobb baj, a melyből minden kár ered, az, hogy minden szőlősgazda maga szüreteli le a szőlőjét a borát maga erjeszti, kezezi és árusítja. Az 1—2 holdas szőlősgazdák egyáltalában nem, de még a nagyobbak is csak ritkán rendezhetnek be olyan nagy és költséges préházakat, erjesztő kamrákat, a szűréseléhez és a borkezeléshez szükséges drága gépeket és eszközöket, a melyekre a fent felsorolt bajok orvoslása végett szükség van. Bizony nem igen tehetik ezt a mi termelőink, különösen a kisgazdák. A kinek egy kis meztakarított tőkéje volt, az jóformán elfogott a védekezési munkálatokra, meg az újra telepítés költségeire, sőt sok szőlősgazda a rossz esztendő alatt adóságha keveredett. A legtöbb termelő tehát sem a maga tőkájével, sem kölcsönpénzzel nem vállalkozhatik nagyobb befektetésekre. Tarthatnak-e magunknak tanult, szakértő borkészletet, avagy magunk egész idejüket kell fordíthatják a néhány hektoliter bor kezelésére? Bizonyára nem!

Hogyha tehát virágzásra akarjuk emelni borkészletünket, akkor oda kell fejlesztenünk a szüretelést és a borkészletet, hogy az a legnagyobb szakavatottsággal és tökéletességgel végeztesse.

Nagy baja még a mi bortermelőinknek is az, hogy a bor eladásá körül nagy járatlanok és habár a filoxera pusztításai és a szőlőinek ért más e emi csapások következtében évi bortermésünk mennyisége tetemesen csökkent, sokszor hallunk panaszt a miatt, hogy a termelő nem tudja eladni borait, vagy pedig kénytelenek azt olyan áron adni, a hogy azokra éppen vért akad; viszont a fogyasztók meg alig bírják a jó bort megfizetni.

Mindezeknek a bajoknak megszüntetése vagy lehető orvoslása végett ajánljuk mi különösen a kis és a közép szőlőbirtokosoknak azt, hogy alakítsanak maguk között vidékenkét pinceszövetkezeteket.

Nagyon jó volna, ha ennek az egyesülésnek a nagy fontosságát jól eszűbe vehetnénk minden olvasóink; Pál apostol ekes szavaival szeretnénk szólni, hogy mindenkit meggyőzzek arról, milyen nagy erő van az egyesülésben és milyen nagy gyengeség a magános elbonytosottságnál.

Egy egészen ide való rövid kis történetet jut eszembe, ez talán felvilágosítja azt a nagy gondolatot, a melyet az e egyszerű szavaim nem eléggé fejtenek ki.

Egy öreg, sokat tapasztalt gazda hallos agra mellé hivatta hat felöltött fiát, s aztán hat pálcikát kötött össze jó erősen egy csomóba s egymás után felszóltotta fiát, hogy törjék ketté az összekötött csomót. Az erőtelj durradó edzett legények hába fésztek meg minden erejüket nem tudták ketté törni a köteget. Ekkor az öreg szőhbontta a csomót és elhaló erejével egyenként könnyedén eltördelte a pálcikákat; aztán azt az intést hagyta örökül fiaira: "Lászatok, milyen gyengék leztek, ha szőhbontok egymástól és milyen erőek, ha összekötve, egyet akartok!"

Ugy vétem, hogy az egyes pálcikákhoz hasonlítanak a mi kis szőlősgazdánk és az erős csomóhoz hasonlítanak a szövetkezett bortermelő. A mi lehetetlen az egyesek gyengeségének, könnyű dolog lesz az egyesült erőnek.

A tüdőbetegség szanatoriuma.

Az emberek élete olyan, mint Damoklész. Láthatlan elleneség, rejtett bajok környékezik a halálal fenyegetik, mint a Dyonisios kezénél a feje felett lószőrn függő kard. Cholera, pestis, tüdővész ezek a mi rettenetes ellenségeink.

Millió és milliárd láthatlan bacillus, bakterium áramlik a légtérben, a vihar gyorsasággal terjed el a szellő hátán a világ-szerte. Mikor friss levegőt szívat, ott ólálódik körülötted a gyilkos mikrobák a tódl beléd az életé ózonnal együtt!

És e mikroszkopikus férgek évenként ezer meg ezer ember életét emésztik el! Sápát arc, bessett mellő, folyton köbögő alakok, kikkel aspról-napra érintkezni vagy kénytelen, az ő áldozata. Egészégtől durradó férfiakat, viruló néket fitkon óli, rága s ha belcölöpörködött, nincs hatalom, a ki kiirtja belőled. Csak kettő: a tudomány s a jótekonyság.

A nyugat európai államok jobban féltik polgárait, mint a nálunk a tuberkulózis betegnek szára. szegényeknek s gazdagoknak egyaránt, az orvosi tudomány vezetése s felügyelete alatt álló szanatoriumok állanak fenn már régóta. Olyanok, a hol friss levegő, erős táplálék, gondatlan pihenés adja vissza a sir szelőllőllőknak az életet. Nem borzasztja őket az évi statisztika, mint bennünket, kik közt úgy arat a tüdővész, mint a sarló a kalász között.

Szerencsére ez állapot ma már nálunk is csak a multé. Ő felsége, a mi bölcs királyunk védnöksége, a nemeskeblű gróf Batthyányi Lajos elnöklete és Dr. Korányi Frigyes, az európai hírű tudósunk vezetése alatt létesült nálunk is oly intézmény, mely oltalmazni szándékozik bennünket a tüdővész ördöklései ellen. A budai hegyek között, hazánk egyik leg-egészségesebb pontján, jó levegővel bíró szőlőtelek helyen, szanatorium épül. Gyógyítja a szerencsétlen áldozatokat és védője az egészségeseknek. Az intézet szervezetről, berendezéséről a szabályzatáról eddigelő meg tudomással nem bírnak. Vezetőinek nemes intencióját és tudása azonban garancia arra, hogy a célnak megfelelő a humanizmus elvein alapuló intézmény leend. Tudás és nemes intenció azonban nem elég csupán a vezetők részéről! A társadalom is álljon talpon! Segítsen pénzrel és jóakarattal, hogy a kezdeményezés ne csak kísérlet maradjon, hanem eredményt mutathasson fel! Mert hiszen mi egyéb e mostani mozzanat, a létesítendő intézmény, mint kezdet. Csupán a társadalom okosságától s jóakarattól függ, hogy ez a kezdet egyszerűen alap is legyen, a melyen tovább építhessünk! Építeti többet, tovább, hogy az ország minden tája részletesen egy szanatorium áldásában. Hisz oly nagyszabású intézetet felállítani, a miylen egy is teljesen kielégítő az e téren felmerülő szükségleteket, alig lehet. A decentrációra van szükség!

Előbb-több a vidéknek is teljesíteni kell kötelességét! Az a nagyszámú, áldott levegőjű hely, a minőkben hazánk annyira bővelkedik nem maradhat ki-aknálatlanul! Egyelőre azonban meg kell elégedni azzal, s mi most létező! Ha nem ezzel sietünk kell! Sok szegény beteg, számos, különben életerős polgár gyógyulása vár, s dolgozni vágy! — A késedelembe veszelj rejlik, mert száll a bacillus és az egészségesekre is rekedtér a sorl Jótékonyosság és áruvédelem — altruizmus és egoizmus ú, bajt bennünket!

HIREK.

A király nevenapján. Ő felsége nevenapján f. hó 4-én a szent-ferenc-rendi, valamint a Szent-János templomban hálaadó istentisztelet volt, melyen résztvettek Nagy-Kanizsa városa összes hatóságainak tagjai és képviselői. Az iskolákban a tanítás és előadás szünetelt.

Október 6. A magyar szabadságharcban megdicsőült aradi vértanúk halálának tiszteletére évfordulóját Nagy-Kanizsa város közönsége is méltó kegyelettel ünnepelte meg. A róm. kath. plébánia templomban ünnepélyes gyásztiszteletet tartott, melyre megjelentek a városi tanács, Vécsey Zsigmond polgármesterrel, a kir. törvényszék, az államhivatalnokok, tiszteltek és nagy-számú közönség. A róm. kath. ifjúság számára a Szt-János templomban tar-

tottak gyásztiszteletet. A város legtöbb épületén gyászlobogó lengett. Az izraeliták zsinagógájában is volt gyászünnepély a közönség és a tanuló ifjúság számára. Dr. Neumaun Ede főbíró tartott gyászbeszédet, melyben az ifjúságot intette, hogy a martyrok példáján tanuljon buzgóságot és önfeláldozást gyakorolni. Az iskolák önképző körreiben is a nap jelentőségéhez méltó, kegyeletteljes ünnepélyek tartottak.

A főgimnáziumi Gyakorló iskolában a tanulókat a Hymnus elnevelésével kezdtek meg a gyászünnepély. A megnyitó beszédet Ecetes József VIII. o. tanuló mondta; kitűnő impressziót tett a 13 vértanú életrajzának egyenként előmondása egy-egy tanulóval. Végül Pachinger Alajos dr. igazgató mondatot gyújtó beszédet.

A felső kereskedelmi iskola önképző körében az ünnepély a Hymnussal vette kezdetét. Domány Ármán, a kor vezető tanára megnyitó beszédet tartott, melyet Dukács Miksa k. o. t. szavalata (Abrányi: Október 6.) követte. Weiller Vilmos a kor előke megalta a hős vértanúk emléket. Lukács Aladár f. o. t. Illyés Bálint: "A legnagyobb gyásznak" című költeményét szavalta. Ezután Rosenstein Gyula k. o. t. lépett az emletréyre és elszavalt Weisz Henrik k. o. t. "Emlékezés" című érteztését költeményét. Az ünnepély a Szózat elnevelésével ért véget.

Bonifaciusz a málnák. Főlkértek a következő sorok kölcsölsére: Váro-szabon néhány éve egy különös ideg-betegség tiz hallucinációt, kire ez alkalommal felhívjuk a rendőrség figyelmét. A szerencsétlen a Kraft-Ebing betegétől való, Bonifaciusznak képzeli magát és ezen álnév alatt írkl deuncióli leveleket, folyamodásokat különféle miniszteriumnak. Ő az egyik, hoi a másik hivatal, hivatalnoktól, iskolától, póstától, pénzülnézetet mártogat be hazudásáival és a piacon fölszedett pletykáival s mellette, mint minden félősséval és gonosz ember, oly gyáva, hogy soha meg nem nevezi igaz nevét, lakását, hanem piszkos hazudásait és felelőtlanségtartalmú folyamodásait keit és hely megnevezése nélkül küldi a miniszteriumokba, primásnak, pispóknak, kir. ügyésznek stb. stb. — Célszerű kelemelteséget okoz! Amint a pyromandottus örül a tüzvésznek, úgy ez az erőlkös ör az ellenőrzés mániában szenvedő idegromban kéjeleg, ha testületének és magánembereket között az előjárók elkerülésével a legelőbb hatóságok előtt legalyzálhat. Róm. kath. lelkesnek írja magát, de hát sem lelke, sem esze nincs. Ha lelke volna, nem gázolna mások becsületében galád hazugságaival, ha esze volna, tudhatná, hogy előbb utóbb lépre kerül és becsületértés címen legalyzál is 2 évi fegyház vár rá. Róm. kath. pap iyi társadalmi féreg nem lehet, mert sem Nagy-Kanizsán, sem az egész veszprémi egyházmegyében Bonifaciusz nevű pap nincs és róm. kath. pap iyi hitvány-ságokra nem vetemedhetik. A szerencsétlen félboldal semmi más, kint a rendőrség figyelmébe ajánlunk, mert végre közérdek, hogy egy idegromlott maniakus el ne rontsa Nagy-Kanizsa városát, testületének, iskoláinak, intézetének és magánemberek hitélet, hirovert miniszteriumok forgalmi, egyházi és világi főhatóságok előtt.

Helyettes tanítónok választása. Ujváryné Geröcs Anna súlyosan megbetegedvén, az iskolaszéktől két bocipt szabadságot kért. Az iskolakész e kérelemnek helyt adott és az emlelt tanítónót osztályának t. i. a Teley-utcai II. leányosztálynak tanításával ideiglenesen Némethné Fülöp Krisztina kisegítő tanítónót bízta meg. A felmerült helyettesítésre pedig országos tanítónoknál a kitűnő oklevéllel bíró Bartos Irén kisasszonyt nagy szökönséggel (21 szavazattal) megválasztotta.

Halálhíres. A zalavári Szent-Benedek-rendi apátsg egy tagja, Wallner István, Dániel Szent-Benedek-rendi áldoz pap és a zalavári konvent alperjnye, f. é. október 1-én reggeli 2 órakor agyvelőhártsá következtében, a halálközszentégségeinek felvétele után az Urban csendesen elhunyt. Waller a r. született

Selyem-damaszto

75 krtól 14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocátok — saját gyáraimból

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (minireg 240 különböző fajta és 2000 különböző szín- és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postában, vámtmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcha kétszeres levelezőleg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyár, Zürichben
(ca. és kir. udvari szállító).

1837. aug. 24-én Kőszegen, a Szent-Benedek rendbe lépett 1857. szept. 13-án, ünnepies fogadalmat tett 1861. aug. 10-én, áldozó pappá szentelték 1862. aug. 10-én. A boldogulnak hült tetemei okt. 2-án d. u. 4 órakor lett a zala-páti inder sírbaoltalmazva; az ünnepies engesztelő szentmise áldozat pedig ugyanazon napon d. e. 9 órakor volt az apátsági templomban a Mindenhatóknak bemutatva.

— **Dr. Gerő József.** Lapunk zártakor vetjük a szomorú hírt, hogy Dr. Gerő József, városi és pályatorvos, városunk egyik legrokonszenvesebb és legkeresettebb orvosa hosszabb szenvedés után kimúlt. Az elhunyt nemcsak az orvosi tudomány gyakorlatában volt kiváló, hanem kivált mint szelídelelkű, humanus érzelmektől eltelet ember is. Halálát övegye, 3 gyermeke, nagy rokonszága és igen sok jó barátja is gyászolja.

— **Közönetnyilvánítás.** Legkedvesebb közelesemnek tartom ösztöte hálaomat nyilvánítani ex utero in Tekintetes Hild László és Ferenc temetkezési vállalkozó és tulajdonos uraknak, mint már több éven át, úgy főképpen ez ideán tanusított azon sziveségüket, melylyel az aradi vértanúk halálának 50-ik évfordulóján rajzteremték és a templomban a koporsót a gyászdunéphyra szokottal díszesben kedvelőn és az által a hazafiak énepe fényét és hatását emelni kezdesztek.

Félgimn. igazgatósk.
— **Végzetés ítélt.** Zadravecz Pál, ligetfalvi lakos a múlt hó 26-án szállójában összeesvezt a nála szolgálatban levő vinceller névelj, Krezsár Máriával, his felindulásában annyira megütötte, hogy a szerencsétlen asszony — midőn sebével a strídó orvoshoz akart menni — utközben meghalt.

— **Nem kell tanári szoba.** A helybeli államilag segélyezett városi iskolák tanítóitól az iskolaszékhez folyamodtak, hogy engedjék át nekik az iskola valamely helyisége tanterületi szobáknak, mert annak a sok tanítónak is szükségök van egy félkora, hol gondúdtól szabadulhat lezni, vagy gyakorlatot javítani. Az iskolaszék ezek kérelmet teljesíthetőnek is és nem teljesíthetőnek is találta. A vitás kérdésben megkegyezés létre nem jöhetett, miért is az előző kérvény megtagadása mellett döntött. Szegény tanítóink most hol forrnak kalandozni az órászünetekben? Ók is államiadik egyszerű kedélyes életről, kártársi viszonyról, széles jó kedvről és most ki vannak átkozva a folyóóokra, meg az udvarra.

— **Felakasztotta magát.** Akasztott embert láttak a mezőre igyekvő földművelők f. hó 3-án reggel a Chinorányi féle kertben, a mint ezt a reggeli hús szellő ott egy fán csendesen himbált. Csakhamar akadt aztán valaki, aki megkérdezte értesítette. A hullát agnoskálták és kitűnt, hogy a szellős helyre kívánczított éltető ember K. J. József bográdi születésű 28 éves csizmadia segéd. — Előkerült munkaadó mestere, Rehn István csizmadia is, és ez elmondta, hogy már hosszabb ideig volt nála munkában, csendes természetű ember volt, de hatalmasan be szokott rugni ily állapotban volt a megelőző éjjel is és így elmondhatja magáról illetékes helyen, hogy nem ment józanos a másvilágra.

— **Éltre eltemették kutasók.** Nagy szerencsétlenség történt m. hó 27-én Sajtó közleghez tartozó Marton-pusztán. A szerencsétlenség, mely kutasák közben történt, az egész pusztát népét összeközdítette, s mivel hat emberélet forgott kockán, érthető izgalmat okozott az egybegyűltek közt, különösen a hat ember családijához tartozók közt. A szerencsétlenség délelőtti 11 órakor kezdődött. Német János zala-egerszegi kutyacsináló reggel óta óta mar a kutas, midőn az utóbbi napok eszései által átázott földet egyszerre csak bedől és Németet eltemették. Szegény Német Jánoson nem segíthettek többé, a földomlás véglegesen megfullasztotta. Hiába volt minden kísérlet, éltre ébresztani többé nem lehetett, de a segítségére sietett embereket megmentették.

— **Vásár.** F. hó 9-én lesz megtartva városunkban az u. n. Terézia-vásár, mely az évenként nálunk tartatott szokott vásárokkal mindig a legélénkebb szokott lenni.

— **Tíz gyermekjárték.** Bottyán közlegben szeptember hó 26-án délután meggyújtá T. K. lecz József udvarán a felhalmozott szék és csakhamar lázgra lobbantak a közeli gazdasági épületek is, melyek közül semmi nem volt biztosítva. A tűzet Kézai Imrénének 4 éves kis fia okozta, ki szelídelelkűen gyufát hozott a konyhából és a szék mellett

kis leányjártékával füstöt játszottak. Igen praktikusnak jártak el, amennyiben tűzhelyül a szék használták fel, melyet egész egyszerűen az aljában meggyújtottak. Az esetről jelenléte tétetett.

— **Vigyázzanak a gyermekekre.** Palkovics Vendel baki lakosnak 5 éves Ferenc fia, folyó hó 1-én délután a sertesóba ment, egy határ szalmát vitt oda be és a konyhából hozott gyufával meggyújtotta. Örömtől ugárzó arccal nézte, miként lobog a láng és nyaldossa az ő falazatát. Már nagyon elharapódzott a láng és kicsapni készült, a midőn a szomszédok észrevették és eloltították a tüzet. Csak a múlt évben égett le a közlegnek egy része, a lakosság ennek következtében annyira izgalomba jött, hogy csak az előjáróság tapintatos fellépése állította meg hogy tetelgesse nem történt. — Ismétlenül figyelmeztetjük — a szülőket, hogy a gyufára a gyermekeikre vigyázzanak.

— **Orvvadász.** Módos Imre nemesapáti lakos ellen régebben merült fel az a gyanu, hogy tilosban jár vadászni, de használatul lesték, olyan ügyesen csinálta dolgát, hogy nem lehetett tetlen érne. Végre betelepedett az a közmondás, hogy addig jár a korszó a kutra, míg eltorik. Módot is elcsipették a napokban a csendőrök, elkobozták kettős csövű lőfegyvert, nagyobb mennyiségű lőpor és gyutacs készletet s átadták a hatóságoknak.

— **Pörüljárt hegyőr.** A mezőrend őrségről szóló 1894 évi XII. törvényhatározott tilalmat állít fel arra, hogy mező- és hegyőri puskát hordjanak. Csak forgópisztoly használatát engedni meg, a mi által a szerkezetűt orvvadászszámmal eleje vétetett. — Sokan vannak azonban még ma is mező-hegyőriknél kövdi, a kik a törvény eme rendelkezését nem respektálják, hanem szabadon járnak fegyveresen. Ezek közé tartozott Novák Mihály háshágyi hegyőr is, kit azonban a csendőrök a miap rajtaciptek és elvették a fegyvert. Ez esetben Novák kétszeresen érdemelne büntetést, először azért, a miért a törvényt nem respektálta, másodsor meg a miért olyan fegyvert hordott s használt, mely dróttal van agyához erősítve, tehát életveszélyes.

— **Sértés kivétel tilalom.** A m. kir. földművelésügyi minisztérium 78436/III. 99. számú rendelete szerint a következő megnévkbeli községekből osztrák területre való szeres átszállítása tilos: az alólendvai járásban: Petházsa, Szécsi-Szt.-László; csáktornyai járás: Ferencfalva, Mikósa, Réthát; nagykanizsai járás: Pusztá-Magyarod, Csapi, Gelse, Szent-Jakab, Szepetnek; keszthelyi járás: Alsó-Zsid, Alsó Páhook, Felső-Páhook, Keszthely, Köveskut, Nagy-Boldogasszonyfa. Szent-Györgyváros, Sármelekk. Szántó, Zslavár; letenyei járás: B.-Szent-György, Egyeduta, Kútfje, Szécsi-Sziget, Tót-Szerdahely; novai járás: Guttorföld, Szent-Kozmadombja; pecsai járás: Felső-Habót, Hosszafalu, Kerecsény, Szábar, Szent-András; soproni járás: Akali, Aszófő, Badacsony-Tomaj, Hegyess, Mindszentkál, Kisfalud, Monostor-Ápáti, Talián-Dörög; zala-egerszegi járás: Alsó-Bagod, Andrásbáha, Dóbréte, Pusztá-Éderics és Sárhida, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg városok.

— **Harcászati lövészet a város közepén.** A lakonyákhöz közel lakók panaszkodnak, hogy a napokban, különböző mult hétón, oly pokoli puskaporogás reszketettette meg a levegőt, mely a honved lakonyá okudvarából jött, mintha világos csatát vívtak volna, és ez eltartott néhány óráig. Miért épített a város nagy költséggel H.-Komárom felé oly nagy terjedelmű céllövöldét, ha a céllövészet mégis itt végzik a város közepén??

— **Sonki no mulassa el kávé és tea szükségletét a hirtveves kávé- és teakivitel áránálban.** Eratelli Deisinger Fiume beszerzeni, hol kizárólag kávé és tea kapható a legjobb és legelőőbb minőségben.

— **Platsech Vilmos** évek óta fennálló és kitűző hírnévre örvendő férfiasabb öletet és szövet raktárát (Budapest, Károly-körút, Károlykaszáraya) tetemesen megnagyobbította, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Álladoan ds. raktárt tart kész férfi- és gyermekruhából, valamint mércék szerinti megrendelések céljából nagy választékot legfontosabb bel- és külföldi szövetekből. Mintákat kívánatra, ingyen és bérmentve küld ezen előszágra és megbízható cég.

• **Jubiläum.** Schalek Henrik az az ismert hírdetési iroda tulajdonosa Bécsben a napokban illi meg 70 éves születésnapját s egyúttl. 25 éves üzleti jubiläumát. A ki a meg mindig rugékeny és tetterős jubiläum szívesen ismeri, megvan lepeite, fáradhatlan tevékenységétől és fiatalos üdeségétől. Schalek ur hírdetési irodája, melyet ő 1873. évi április hó 23-án alapított, hála az ő célratörökésének, szigoruan tisztességes és előékeny eljárásnak, nagy hírnévre tett szert. kül- és belföldön egyaránt. A hírlapok, melyekkel Schalek ur szoros barátságos összeköttetésben van, egy művészi esen kiállított emlékirat átadásával fejezik ki szerencseajánatukat.

• **„Napilapok újdonságai”** közt már vagy négy hét óta hosszú számsorozatok olvashatók: az Osztrájsorsajáték nyerményszámai. Most folyik ugyanis a negyedik Osztrájsorsajáték fozstályának húzása, a mely harmincezer sorsjegyre jutott nyerményét. Azok a számsorok a közönség legkedvesebb olvasmányai. Az a nagy érdeklődés, a melylyel ország-szerke várják, azt bizonyítja, hogy az osztálysorsajáték milyen ópszerű, úgy mondhatjuk, hogy megállapodott intérményé lett. Mindenféle nyerményszámról s a szerencsés nyerőkről beszélnék. Ők most a kövéréklődés tárgyai. Hogy a nevük imitt-amott nyilvánosságra kerül, annak nem is sorsjegydíjazások az okai. Az ismerők adták tovább a szerencsés nevetek. Ők terjesztik az igazság lett legendát. A negyedik sorsajáték húzása október 11-ével véget ért, s a harmincezer nyerő a maga nyerményét felveszi és megkezdődhatik az ötdik osztálysorsajáték kampagnéja. Ennek az első osztálya sző sorsjegyei már e napokban piacra kerülnek. Érdekes sorolási tervet már legközelebb e helyen közzélni fogjuk. Előre is föl hívjuk rá a közönség figyelmét.

Egy szép 5 szobás lakás
Sópron utca Török-féle házban
azonnal kiadó. Lakhérvénts 350 forint Bővebbet a tulajdonosnál.

KRONFELD MŰVEK
folytatják a tanítást az idegen nyelvekben.

A CSALÁD ÖRÖME.

A következő levél ékes bizonyítja, hogy a sok betegséget által meggyógyított vett föl kell írni. Erősebbre lehet azgy gondot kell fordítani. E célra a Pink-pilula két használni, az egyrődi helyreállítás azért, melynek eddig meglegő eredménye vlt. Bocht Jozsef, ezöltő tanító Hantelucban-Benafort mellett (Savole, Franciaország) a követezőkben három gyogyást mond el, melyet a Pink-pilulával ért el.

— Harom év óta, így írja levelében, borzást gyomorhaj kinövezt; nem volt már étvágyam és a keveket, a mit ettem, nem tudtam megemészteni. Gyakran faldokla fogott el és hanytam. Semmiféle szer sem adott megkönyebűlést. Jól tudom ugyan, hogy hatvanhet éves korában nem várhatja az ember, hogy ugyanolyan gyors legyen, mint a milyen husz éves korában volt, de mégsem veztettem el bátorságotat és jól tettem, mert mióta a Pink-pilulát ismerem és használni teljesen egészséges vagyok. Jól eszem, jól emészték. Leányom, a ki most én, beteg volt, a Pink-pilula használatával szintén meggyógyult. Továbbá, a meg meggyógyult, te leségmet, a kinek husz év óta a vérécsége volt a baj, a mi fejen kiállhatatlan vizketést és kínlást okozott, a Pink-pilula tökéletesen meggyógyította. Most tájálalom nélkül féltökölhetek, a mi szelídelelkűen volt, hajtámet fényes és megnőt. Örök, hogy ezt husz évvel szenvedés után megírhatom. Láthatja, mekkora örömet szerezett családomnak a Pink-pilula.

Mindebből világosan kitűnik, hogy a Pink-pilulának a legkedvesebb hatása van mind azokra a betegségekre, a melyek a vérzékenység vagy az ideggyengeség következtében keletkeznek. Férre ilyen betegség sok van Peldául: vérzékenység, idegesség, szédülés, gyomorbaj, reumatizmus stb. A Pink-pilula kapható Magyarországon a leg több gyogyásertárban Egy doboz ára 1 ft 75 kr. és 6 doboz 9 ft. Magyarországi főváros: Török József gyogyásertárban Bpest, Király-utca 12.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Szül-tételek:
Szeptember 29-től október 4-ig.
Wierterstein Iszák szobó, László, Plander Antal papkamas, József, Márcia József napkamas, György, Horváth József földműves, Katalin, Helfert Vendel kádár-vezér, Katalin, Tóth Rozália cseléd, Ferenc, Németh György földműves, György, Németh György földműves, Juliánna, Siera Sándor téglagyáros, Margit, Ország György földműves, György, Szabó József napkamas, Katalin, Gábor István földműves, Terézia, Ha'as: Erzsébet cseléd, Rozália, Bóli, Péter szobla, Maria.

Halálozások:
Szeptember 29-től október 4-ig.
Fischer Sarolta ír. 7 hónap, fuvaros leánya, behárolt, Szántó Mária férj, Széke Sándoré rk. 21 éves, erdőb neje, földműves, Ország György ifju rk. 6 óras, toldalmós, íra, koraszülöttség, Kis József rk. csizmadia segéd, 28 éves, Gygyi Kosságy, Gúner Karolina ír. 17 éves, fuvaros leánya, toldalmósok.

Házasságok kötöttek:
Köz Imre rk. kereskedő — Horváth Annával rk.

KÖZGAZDASÁG.
A gabonaüzletről.

A jegybank folytonos kamatlábemelése kihatással van a gabonaüzletre. A péz megdrágult az emelőgőly a gabona raktárarvétele nem igér hasznót, miért is a kínálat erősebb lett. Az árak napok óta csökkennek.

Mai árakik:

Buza	8 ft 30 kr.
Rozs	6 " 30 "
Árpa	6 " "
Zab	4 " 80 "
Bükköny	5 " 50 "
Bab	6 " 50 "

IRODALOM

— **Kincses Kalendárium** a neve annak a könyvnek, mely a gyakorlati élet általános útmutatója. "Most jelent meg negyedszer, jó előre készíztve az 1900. évet. A nagy esztendő, a melylyel letűnik századunk, a fölvilágosodás híres százada, a mely a világszögnek hol elcsúsztatásával, hol kiragogsáival azt igazolta, hogy a világszög mindig csak akkora, a milyent az ember megérett. Ha valaki megírta volna az 1900. év gyakorlati életének útmutatóját s most összehasonlíthatók a két könyvet, hogy megmérhetőek rajta az ember haladását. Milyen mások lettek a hétköznapiak és a gondjai! És milyen kár, hogy nem vehetjük egybe az emberiségnek azt a két dokumentumát! A mi különben bibliografikus szempontból is érdekes volna. Meglátathatók a könyv hatalmas fejlődését. Az egyik — ha megírta volna — sorvasdások almanak, arany szegélyű papírosan szomorú finomságra epedő, szövegetes betűvel nyomtatott könyv volna, a másik duzzadó egészséggel ötfáz lapon háromnyájókora kötetnek a tartalmát közli. Száz lapon ennyi betű nem is tudom, hogy fér ell. És azonkívül anyni magyar-rázó kép és jegyzékes rubrika. Az egyik anok a holdkóroságnak volna a betegé, a mely a világot rázó viharok középete is csak a holdas égbolttól buja, a másik a XIX. század végének Kincses Kalendárium, minden sorával a gyakorlati életet szolgálja.

— **A „Magyarország”,** ez az anynyira elterjedt lap nagy sikereit annak köszönheti, hogy irányzatát semmiféle megkérdés által befolyásolhatni nem engedte. Az egy kövönés a maga csilhatatlan érzékével hamar felismerte ezt és innen magyarítható az a példátlan rokonszeny, a melylyel az ország olvasókörözése ezt az újsgót felkarolta. Mindenki tudja, hogy mekkora része volt a „Magyarország”-nak a 30 év óta rák szerződött politikai rendező megdöntésének és hogy most is milyen éber szemmel őrködik azon, hogy az ország folyamatosan lévő politikai átalakulás nagy nemzeti céljaink biztosítására kedvezőleg történjék meg. Eme nagy cél megvalósítása végett sorakoztak a „Magyarország” zászlaja

köré az ország legkiválóbb publicistái. Kizárólag a lapnak szentelt roppant szellemi erejét a magyar publicisztika díszes és büszkesége: Bartha Miklós, Vezér-cikk-írói közé tartozik Kóssuth Ferenc is. A lap élen pedig Holló Lajos ország. képviselő áll, a kinek nagy tevékenysége és minden közszükségűk iránti élénk érzéke általánosan ismeretes. Odaadón támogatja őt munkájában Dr. Lovász Márton, a lap felolós szerkesztője. Ki kell emelnünk, hogy a Magyarország hírszolgálat a leggyorsabb és leg-tökéletesebb úgy, hogy ez a lap a magyar hírlapirodalomban valóságos specialitás számba megy. A vidéki olvasó ugyanis már kora reggel kezébe kapja az előtte való napnak bő pontos, megbízható és kimerítő krónikáját. Előfizetési ára a lapnak egy évre 14 ft, fél évre 7 ft, negyed évre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a Magyarország kiadóhivatalába (Budapest, Teréz-körút 19. sz.) küldendők.

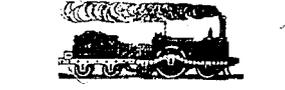
— **A „Budapesti Napló”** negyed-éves Almanachja októberi füzetében, — amelyet nemcsak régi előfizetők kapnak meg, hanem azok is, a kik most lépnek előfizetők közé, — a rennesi Dreyfus-pórról kilencven képet, rajzot, fotografát, arcképet, karrikaturát közöl.

— **Politikai Hetilap.** Bel-és külpolitikai, közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művészeti hetilap. Felolós (szerkesztő és leltulajdonos Székely Sámuel. Tartalom: az osztrák bonyolalmak. Irta R. — Belföld. Újabb paktum. Irta Veritas. — Külföld. Ferdinánd bécsi utja. Irta Székely Sámuel. — Közgazdaság. Baj a tőzslésen. Irta —la. Gazdasági hét. Irta Ditta. — Társadalmi. A tündető séta. Irta H. — Irodalom. Petőfi a nép ajkán. Irta Dr. Császár Elemér. Művészet. Színházi bemutatás. Irta iki. — A Hétről. Krónika. Irta Samarijen.

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára: egész évre 10 ft, félére 5 ft, negyedére 3 ft 50 kr. Egyes számt. 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Főherceg Sándor-utca 19. sz. Hirdetések felvétele ugyanott. Kéziratok nem adatkak vissza.

Szerkesztő: Dr. Villányi Henrik. Felelős szerkesztő. Kisdó: Ifj. Wajdits József.

VASUTI MENETREND.

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Város	Óra	Éjjel	regg.	sz. v.
Budapest	3	0	52	0
"	11	57	0	0
"	1	40	0	0
"	8	05	0	0
"	12	07	0	0
Bécs (Wien)	3	42	0	0
"	1	35	0	0
"	4	08	0	0
"	11	01	0	0
Z.-Egersz	8	05	0	0
Pragerhof	5	32	0	0
"	12	09	0	0
"	4	53	0	0
"	11	22	0	0
Csáktornaya	8	10	0	0
Boros	11	14	0	0
Gyékényes	1	29	0	0
"	11	45	0	0

VONATOK INDULÁSA.

Város	Óra	Éjjel	regg.	sz. v.
Budapest	9	47	30	0
"	2	—	—	0
"	5	—	—	0
"	12	15	—	0
Bécs (Wien)	6	05	—	0
"	12	20	—	0
"	2	05	—	0
"	12	45	—	0
Z.-Szt.-Iván	5	20	—	0
Pragerhof	4	42	—	0
"	12	10	—	0
"	2	35	—	0
"	12	17	—	0
Csáktornaya	6	—	—	0
Boros	4	57	—	0
Gyékényes	2	22	—	0
"	4	25	—	0

VEGYES.

Külét használatra. Testőrök földalmi, csúros és kőszéves bajok és mindennemű gyúdnások a Moll-féle francia bor-szeiz-zel gyógyításnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta után

Nyilttér. *)

Vese, húgyhólyag, húgydara és a közpénzbántalmak ellen, továbbá a légo és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

Hugyhajtó hatású! Képesít a vese, húgyhólyag, húgydara és a közpénzbántalmak ellen, továbbá a légo és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

HIRDETÉSEK.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható Cacao

MEGBIZHATÓ

férfi ruhá szöveteiket minden kivételben ajánl jutányos áron a KASTNER és ÖHLER CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA GRÁZ. Különlegesség: STIRIAI LÖDEN. Minták ingyen - Magyar levelezés.

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK egyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű. A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgás, undorító bányás, gyomorégés, szájkéreg. Hatású gyógyszernek bizonyult fejlődés, a mennyiben ez a gyomor-teljeskörű, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, kizárták májbajok és hámoroidokká.

Arveresi hirdetésny.

A letenyei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a békéscsabi takarékpénztárnak özvegy Bóri József elleni végrehajtási ügyében folyó évi július hó 21-én megtartott bírói arverés Dr. Ursinyi János utó ajándata következtében hatálytalannak nyilvánított, a nagy-kanizsai kir. törvényszék, (a letenyei kir. járásbírósa) területén fekvő szent-margitai községi 184. sz. tjkvben A 1 379. hrsz. ingatlan 336 frt az ugyanazon községi 543. sz. tjkvben A 1 440/2. hrszám 166 frt 1 443/1. hrsz. 24 frt kikielési árban a letenyei kir. járásbírósa tevékenységében 1899. évi október hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

KÁVÉ FIUMÉBÓL. Készítel a tengeri hajórol szátküldve. 1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű 4.60. 1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű 5.60. 1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű 5.76. 1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngy-kávé 6.12. 1 zsák 4 kgr. két Java gyöngy-kávé 8.80. eladatul, bérmentve és csomagoltva minden más költség nélkül. Árjegyzékkel készséggel szolgálnak. FRATELLI DEISINGER, FIUME, szabad kikötés 35. A magyarországi kávéok bevásárlási forrása.

TÜZIFA ELADÁS. Kiténő minőségű száraz bükkhasábfá wagononként ab Csömödér I. oszt. 49 frt II. „ 46. Megrendelések alantirt erdőgondnoksághoz intézendők. URADALMI ERDŐGONDNOKSÁG BÁNOKSZENTGYÖRGY.

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG világos tetőzetnek, padlózatoknak, gyári ablakoknak, legjobb anyag különféle vastagságban egész 175 négyz. méter terjedelemben. Különböztetési: töltés legmagyobb törési biztonság átutések és törések ellen, drótnak nem szökéses, töltés igen nagy fokú, esetleges roppadásnál szilárdnak, mintán a drótbetét az üveget szorosan tartja, nagyon ártalmas, előbb nem ismert fény hatás. Több állami és magán építkezésnél nagy mennyiségben a legjobb eredményt használattott Számítalon bizonyítvány, prospektus és minta szolgálatra. Öntött üvegpadlázat lemezek járható tetőzetnek földalatti utjakok és alagutak megvilágítására vasutaknál kiadott nagyszámú, sárga vagy különbözőek mintázott felülettel, fehér, felféhr (ca. 3 1/2%) kal olcsóbb a közönséges nyers öntött üvegnél) és szíves dróttalant és anélkül. Üveg tetőzindely és üvegrovátkás téglák a legkülönbözteteb alakok és nagyszámúban. Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens. További készítmények: mindennemű üvegek, üvegcsapok, tábla üvegek belgái német mód szerint, üvegátús és üvegdomborítás, (szab. domborított).

MOLL SEIDLITZ POR Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti föl. A Moll A. féle Seidlitz-porok taros gyógyhatása a legmagyobb gyomor- és al-tetbántalmak, gyomorgörés és gyomorhér, rögzött székrekedés, májbántalom, ver-telemis, aranyér és a legkülönböztöböl béltettség ellen, a jeles hasizsarnok érvényes óta mindig nagyobb uterjedést szereztek. - Ara egy leposított er-edvény, csús és a meglátás egy-é két-környezeni legismertebb népszerű. - Egy öntött eredeti üveg ára 90 krajczár. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti föl. A Moll A. féle francia borszesz és só borszesz mint fajtásmoallapító hedőzódiesi szer-közvény, csús és a meglátás egy-é két-környezeni legismertebb népszerű. - Egy öntött eredeti üveg ára 90 krajczár. MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legyobb módszer szerint készítik gyermek és höly szappan a hór okszéri ápolásra gyermekek és felnőttek részére. Ara darabosklat - 20 kr. Öt darab - 90 kr. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva. Főszétküldés: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

GYÜMÖLCS ES SZŐLLŐ BOR KÉSZÍTÉSI GEPEK. Gyümölcs és szőlő sajtók, folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomór szabályzóval. A munka képesség 20%, nagyobb, mint bármely más sajtónál. Szőlő és gyümölcs zúzó és högyö morzsolók. Teljesen felzerelt szűrtelő készülőkek. Szőlő és gyümölcs örlők, aszaló készülőkek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágo és hámozó gépek, legyobb szerkezetű szabad-önműködő „SYPHONIA”, gyümölcs és szőlővesztő permetezők, gyár-tatnak és szállítatnak jótállás mellett a legyobb kivitelben MAYFARTH PH. ES TÁRSA. BÉCS, II. Taborstrasse 71. KITÜNTETVE 390 ARANY, EZÜST ES BRONZ ÉREMMEL. ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ES BÉRMENTVE. Képviselek és viszontárusítók felvétetnek.

Oser József gépgyár, vas- és fémöntő. 20 KITÜNTETÉS. Kéms a Duna mellett. elvállal teljes malot berendezéseket, átalakításokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállít. Hengerrövelők minden nagyszámú és m-nőség, beu, tömörítés és porcel-an hengerekkel. Francia malomköveket legyobb minőségben és malomjáratokat, gábo-na-ozsályozó hengereket és fejközpontokat sa-ját rendszerűen. Keszélyváltató. Eureka Turvek, liszke-gépek, dara és göcs-tisztítógépek, eleve-tek és szállító csigák, transzmissiók, tengely-Tömöröntésű rostélyok stb. Legolcsóbb árak! Árjegyzék ingyen bérmentve! Hengerrövelők leggyorábban és olcsóbban, szállítás jótállás mellett LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK. Hengerrövelők és köszülő-gépek, villanyvilágítási telepek. Tervezetek, költsévetetek és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

A feltaláló dr. MEIDINGER tanár ur által kizárólag jogosított gyártmány MEIDINGER KÁLYHA cs. és kir. udv. szállítónál kapható. BUDAPEST: Thonethof. - BÉCS: I. Kohlmarkt 7. sz. a. PRÁG: Hybernergasse 7. Minden államban szabadalmazva. - Az első éremmel minden kiállítás-on kitüntetve. - Legkitűnőbb kormányzó, töltő és szellőző kályhák. 55,000 kályha forgalomba hozva. Egy kályhával több szoba is fűthető. „MEIDINGER“-kályhák, MEIDINGER-OFEN H. NEIM. „HESTIA“-kályhák. FÜSTEMESZTŐ KANDALLÓK. FÜSTEMESZTŐ CALORIFÉREK. KÖZPONTI FÜTÉS MINDEN RENDSZER SZERINT. Száraz alkalmazása ipari és gazdasági célokra. Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

BOSTON STORM SLIPPERT VISELJÉTEK!

A BOSTON RUBBER SHOE Company-tól
Boston-ban Egy. Áll.

Könnyű, elegáns külsejű,
a cipőket egészen befűdi.
Erzékeny lábak részére az egyedül viselt
belső felő cipő.

NAGYBANI ELADÁS

Wellisch, Frankl & Co-nál, Bécs, I., Fleischmarkt 12-14.

14023.
899.

PÁLYÁZAT.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu városánál megüresedett mérnöki állásra, a városi képviselő-testületnek 1899. évi április hó 20-án tartott közgyűlésében 24. jk. szám alatt hozott határozata alapján pályázat nyitattik. Pályázótól az 1883. évi I. t. c. I. és 10. §-ában előirt feltételek mellett a minőség igazolása kívántatik. Az állással 800 frt évi fizetés és 700 frt tisztii pótlék van összekötve.

A pályázati kívánók felhivatnak, hogy törvényes minőségüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város iktató hivatalánál **1899. évi október hó 31-éig** nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az építész mérnökök és a kik elektrotechnikai tanfolyamot végeztek, előnyben részesülnek. Az állás választás útján fog betöltetni.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1899. évi október 3.

VÉCSEY ZSIGMOND,
POLGÁRMESTER

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindögyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti föl.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatásúak a legkacskább gyomor- és altestibántalmak, gyomorégés és gyomorfájás, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vér-telenség, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jellel: hárszernek évtizedek óta mindig nagyobb sikerrel szertett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt e. ó.

Hamisítások törvényileg fenytettnek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi, ha mindögyik doboz MOLL A. védjegyét tünteti föl. A Moll-féle francia borszesz és só mindenben mint feldalamosításpó bódörzsölési szer használható, csak az a megkülönböztető következményeinél legismeretesebb népszers. — Egy dobozot eredeti áráig 90 krajczár.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappán a bér okozati ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabanként — 20 kr. Öt darab — 90 kr.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postaküldéssel mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

HIRDETME NY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mintán a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályorszájáték (V. sorszájáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a felülvizsgálóknak elárúsítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A M. Kir. Szab. Osztályorszájáték Sorsolási Terve.

Ötödik Sorszájáték. 100.000 sorsjegy 50.000 nyereemény.

Első osztály Betét 12 korona. Húzás: 1899. nov 16 és 17.		Második osztály Betét 20 korona. Húzás: 1899. dec. 13 és 14.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1900 jan 9, 10 és 11		Hatodik osztály Betét 24 korona. Húzás: 1900 március 14-től április 10-ig	
Nyereemény	Korona	Nyereemény	Korona	Nyereemény	Korona	Nyereemény	Korona
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	80000
1 n	20000	1 n	25000	1 n	30000	1 n	30000
1 m	10000	1 m	10000	1 m	20000	1 m	20000
1 o	5000	1 o	5000	1 o	15000	1 o	15000
3	2000 6000	3	3000 9000	3	10000 30000	3	10000 30000
5	1000 5000	5	2000 10000	5	5000 25000	5	5000 25000
8	500 4000	8	1000 8000	8	2000 16000	8	2000 16000
30	300 9000	20	500 10000	10	1000 10000	10	1000 10000
50	100 5000	60	300 18000	70	500 35000	70	500 35000
2900	40 116000	3900	80 312000	4900	130 637000	4900	130 637000
3000 ny.	Kor. 240000	4000 ny.	Kor. 477000	5000 ny.	Kor. 898000		

Negyedik osztály Betét 40 korona. Húzás: 1900. január 31. és február 1		Ötödik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1900 február 21. és 22.	
Nyereemény	Korona	Nyereemény	Korona
1 á	90000	1 á	100000
1 n	30000	1 n	30000
1 m	20000	1 m	20000
1 o	15000	1 o	15000
3	10000 30000	3	10000 30000
5	5000 25000	5	5000 25000
8	2000 16000	8	2000 16000
10	1000 10000	10	1000 10000
70	500 35000	70	500 35000
3900	170 663000	3900	200 780000
4000 ny.	Kor. 934000	4000 ny.	Kor. 1061000

Az I. osztály húzása 1899. évi november 16. és 17. évi lesz. A húzások a Magyar királyi Állami ellenőrző hatóság és királyi közegező jelenlétében, nyilvánosan történnék a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorszájáték valamennyi elárúsítónál kaphatók.

Budapest, 1899. évi október hó 15-én.

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT OSZTÁLYORSZÁJÁTEK IGAZGATÓSÁGA.
Lónyay. Hazay

KATHREINER-FÉLE
Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kiténő pótléknak bizonyult a babkávához. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységénél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéitál a családok százezreinel.

Papagájok

fiatalok szeldek, dorabja 30, 40, 50 egész 100 márkáig, valamint kis papagájok beszélni tanulók 6-10 márkáig, papagáj-pintyek, tenyészpárok párja 7 márka.

Törpepapagájok tenyészpárok

párja 4 m. Vörösbubu kardinalisok éneklők drb. 5 márka.

Harci kanárik szorgalmas énekesek

drbja 6, 8, 10, 12, 15 m.

Tigrispintyek gyönyörű énekesek

párja 2 m. 50, 5 pár 10 m.

ÁFRIKAI DISZPINTYEK,

tarka éneklők párja 2 m 50-3 márkáig. — 5 pár 10 márkáért, élve megérkezéseért kezeskedve, utánvétellel szétküld

L. FÖRSTER

Vogelezport Chemnitz Szászország

5127/ik. 899.

Arverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zalamegyre összehívott árúvára végrehajtásának Bekonyi Jánosné szül. Pap Erzsé végrehajtást szenvedő háboti lakos elleni 14 frt 97 kr. tőke, ennek 1882. évi jan. 1-től járó 7% kamatai 7%, késedelmi kamatai 30 frt 17 kr., hátralesők költsége 7 frt 15 kr. jelenlegi árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a habóti 265. sz. tjkvben 707 hrczám alatt felvett öreghegy: szőlő és présbáznak Bakonyi Jánosné szül. Pap Erzséét illető és 114 frtra becsült $\frac{1}{2}$ része c 2 sorsz. alatt öz. Bakonyi Györgyné szül. Kovácsics Eva javára bekebelezve lévő özvegyi

haszonélvezeti jog épségben hagyásával, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladattai fog; még pedig mivel a habóti 308. tkvi 7 845 hrsz. ingatlanra 6119/880 ikt. sz. a. öz. Bakonyi Györgyné szül. Kovácsics Eva javára özvegyi haszonélvezeti szolgalmijog, ezt megelőzőleg pedig szolgalmijog van bekebelezve — ezen ingatlan a szolgalmijog fenntartásával bocsátatik ugyan árverés alá, de csak úgy ha az előző jelzálogos követelés fedezésére szükséges a ezen 150 frtban megállapított összeget ezen ingatlan vételára megfűti, ellenkező esetben az árverés hrszám alatt felvett öreghegy szőlő és présbáznak, ugyanazt illető s 208 frtra becsült $\frac{1}{2}$ része 1899. évi november hó 4. napján d. e. 10 órakor Habót községbáznál dr. Tuboly Gyula ügyvéd továbbá a habóti 308. sz. tjkvben 7 845.

tálytalanná válik s ezen ingatlan a szolgalmijog fenntartása nélkül a kitűzött határidőnapon utjabban előrveretetik. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1899. évi aug. hó 10. napján.

Dr. NEUSIEDLER,
kir. tszék bíró.

A díjak rendkívül mérsékelték.

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK BIZTOSÍTÁSA.

A magr. kölcsönös állattörlesztő társaság mint szövetséget Budapest, VH. Erzsébet-körút 27. biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresek megtérítésére. Kárterítés legcsepe femált, ha közönös és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszerűleg rendeltetik el.

Az intézet alá vannak a következő főbiztosítók: báró Sztajnovics György, előnk. báró Ambrázy Gyula, gróf Bethlen Balázs, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, dr. Bédly László, orsz. képviselő, Chernel György, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, báró Jankó Gábor, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, gróf Kormi Károly, főrendiházi tag, báró Myráy Béla, cs. és kir. kamarás, gróf Nagy Gedeon, dr. Szmay Aladár, a Magyar agrár- és járadékbank r. t. gazd. tanácsosa dr. Tettenli Árpád, ügyvéd, Taly István, cs. és kir. kamarás, Pestm. gazd. egy. alelnök, Zalaik Jenő, dr. Pajor Ignác vezérigazgató.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökösek.

A díjak rendkívül mérsékelték.

5231/tk. 99.

Arverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Salamon István légrádi lakos vshajátónak Globlek Boldizsár a neje született Horváth (Sajtár) Verona végrehajtást szenvedő légrádi lakosok elleni 323 frt tőke, ennek 1899. évi január hó 25. napjától járó 6% kamatai 8 frt 25 kr. óvási és közlési, $\frac{1}{2}$ % váltófűj 21 frt 50 kr. per. 17 frt 90 kr. vshajás kérelmi. 13 frt 55 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti vshajási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a légrádi 1838. sz. tjkvben 7 2924/b. hrsz. a. felvett 193 frtra becsült prekop-dűlői rét, továbbá a légrádi 1960. sz. tjkvben 7 398. hrsz. a. felvett s 297

frtra becsült ház, udvar, kert és szántóföld, u azon tjkvben 7 1253. hrsz. a. felvett s 131 frtra becsült kote-dűlői szántóföld, valamint a légrádi 355. sz. tjkvben 1. — 3. sorsz. a. felvett szerződéses birtoknak Globlek Boldizsár illető s 29 frtra becsült $\frac{1}{2}$ része 1899. évi november hó 7 napján d. e. 9 órakor Légrád községbáznál Dr. Fábán Zsigmond felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladattai fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságánál, 1899. évi augusztus hó 18. napján. Huszár,
kir. tszék bíró.

Székesfehérvári m. kir. mentelep parancsnokság.

821. szv. szám.

1899.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A székesfehérvári magyar királyi állami mentelep székesfehérvári, bábolnai, nyitrai, nagy-atádi és palini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1899. november hó 1-től 1900. október hó végéig szükségelendő kenyér, takarmány és egyéb cikkek biztosítása iránt a székesfehérvári m. kir. állami mentelep parancsnokság számírvó irodájában 1899. évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.

A közelebbi szállítási feltételek a székesfehérvári m. kir. állami mentelep számírvó irodájában meg tudhatók, a hol a szállítási feltételek füzeté is betekinthető, és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetni fog.

Az érdeklődők ennél fogva azon felhívással értesítettek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitűzött határidőig annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt Székesfehérvár, 1899. október hó 10-én.

SZÉKESFEHÉRVÁRI M. KIR. MENTELEP PARANCSONKSÁG.

**MÁRIA-CELLI
GYOMOR-CSEPPEK**

A vigyázní kéretik!
véd-jegyre

egyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, hányás, lehellet, felfújtság, savanyú felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és bányás, gyomorpörccs, széküles. — Hatható gyógyszernek bizonyult fej-tájsánál, a mennyiben ez a gyomor-tól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták máj-bajok és hámorrhoidákban.

Említett bajoknál a **Máriacelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyították tanusait. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Központi szétküldés Brady Károly által Bécs gyógyszerertár, „Magyar Király” hoz. I. Fleischmarkt 7. Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcsón: Kohut Sándor gyógyszerésznél. —

MEGBIZHATÓ
férfiruha szöveteket

minden kivitelben saját jutályos áron a

KASTNER ES ÖHLER CÉG
POSZTÓ OSZTÁLYA
GRÁZ.

Különlegesség: STIRIAI LÖDEN.
Minták ingyen. — Magyar letelezés.

HA ÖSZÜL A HAJA
használja a

ZOLTÁN-féle

HAIR-REGENERATORT,
mely nem hajfestő, de oly vegyi hatású szer, mely rövid ideig való használat után a haj eredeti színét adja vissza.

Ára üvegenként 1 frt.

Egyedül
ZOLTÁN BÉLA
advari szállító gyógyszerertárban,
BUDAPEST,
V., Hold-utca és Nagykereszt-utca sarkán
1 frt 30 kr. előlege beküldésével bérmentve.

Csokoládé

SUCHARD

Cacao

Mindentitt kapható

2409/ik. 899.

Arverési hirdetmény.

A letenyi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közbírái teszik, hogy Dr. Tuboly Gyula m. t. ügyész által képviselt kiskoru Tisler György és Tisler István fel-fő-szemeyei lakóknak, Tisler György fel-fő-szemeyei lakós elleni 250 frt tőke, ennek 1897. évi november hó 1-től járó 5% kamatai 25 frt per. 9 frt 40 kr. végrehajtási, 8 frt 55 kr. ezuttal köit-ségek iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvéyszék (letenyi kir. járásbíróóság) területén fekvő Felső-Szemeye községi 19. sz. tjkben A f 24. hrsz. ingatlanok és a rajta épült 13. népszámu haznak Tisler Györgyöt illető felelőszere 295 frt kikiáltási árban, az ugyanazon községi 108. sz. tjkben A I. 1-4. sor 158/3, 213/2, 359/2, 432/1. hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/2 része 263 frt kikiáltási árban, az ugyan-azon községi 110 sz. tjkben A I. 1-2. sorsz. 137/1, 412/3. hrsz. ingatlan 206 frt kikiáltási árban, végre az ugyanazon községi 3. sz. tjkben A f 382. hrsz. ingatlan 29 frt kikiáltási árban Felső-Szemeye községi bír. házánál 1899. évi november hó 4. napján d. e 10

órakor Dr. Tuboly Gyula nagy-kanizsai lakós felperesi ügyvéd, vagy bejuttatása közbijöttével megtartandó nyilvános ár-kerésen eladotni fog. Ezen árverés által a fel-fő-szemeyei 19. sz. tjkben e) 1 slatt Bocskor Kozsi Tisler József né javára bekebelezett a 1/4 részben terhelő holtig-ani hasznélvezeti szolgalmijog nem érin-tenik.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékrépes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Kelt Letenyén, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságánál, 1899. évi augusztus hó 21. napján.

NUNKOVITS,
kir. jbiró.

A feltaláló dr. MEIDINGER tanár ur által kizárólag jogosított gyártmányu

MEIDINGER KÁLYHA

MEIM H cs. és kir. udv. szállítónál kapható.

BUDAPEST: Thonothof. — BÉCS I. Kohlmarkt 7. sz. a.
PRÁG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első érémnel minden kiállításon kitéve. — Legkiténőbb

kormányzó, töltő és szellőző kályhák

lakások, iskolák és irodák számára a legegyszerűbb és leg-legalább kiállításban, tetszészerinti egész időtartam szénipirral való fűtésnél és 24 óraig terjedő egész közvénell szellésnél

55,000 kályha forgalomba hozva.

Egy kályhával több szoba is fűtethő.

MEIDINGER-kályhák,
Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhasajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

„HESTIA“-kályhák.
FÜSTEMESZTŐ KANDALLÓK.
FÜSTEMESZTŐ CALORIFÉREK.
KÖZPONTI FÜTÉS MINDEN RENDSZER SZERINT.

Szárak alkalmazása ipari és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” „Kotori takarékpénztár

részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „nagy-kanizsai kisednevelő egyesület,” „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „n-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „katonai hadastyán egyesület,” „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Társadalom a közgazdaságban.

Nagy-Kanizsa, 1899. október 20-án.

Nem új panasz, de kétségkívül jogos panasz, hogy a magyar társadalom, mely általában amugysem igen dicsekedhetik valami tulajdonoson élénk tevékenységgel és nagyobb-szabású alkotásokkal, éppen a közgazdasági téren mutat legkevésbé hajlandóságot arra, hogy irányítást adjon és segítséssel hozzájáruljon a magántevékenység munkájához, a mi pedig természetes hivatása volna ezen a téren is. Bármilyen nagyot fejlődött közgazdasági életünk a legutóbbi évtizedek folyamán, még sincsen talán egyetlenegy igazán jelentékeny olyan intézmény ennek a nagy fejlődésnek keretében, a melynek keletkezését a *társadalom tevékenységére* lehetne visszavezetni. Az állami és a magántevékenység egyaránt hatalmasan kivetkék részüket a nagy haladás előidézésének nagy munkájából, de a társadalom tőlvál állott ettől a munkától is azok az érinthető szervek is, a melyek révén a haladással való összeköttetéseit némileg fenntartotta, még ezek is régebbi kelettek, úgy, hogy ezeket a mostani társadalom nem teremtette, hanem éppen csak fenntartotta.

Más államokban, tudvalevően, nem ilyen a helyzet s a nyugateurópai államokban a társadalmi mozgalmak, míg egyrészt állandóan felollik a közgazdasági teret, másrészt ezen a területen éppúgy létrehozzák a maguk alkotásait, mint a közélet egyéb részszéin. A tizenkilencedik század végéig azok a nagy lépések, melyekkel a szociális kérdés terén előrehaladt

és ama nagy alkotások, melyek e téren létrejöttek s folyton szaporodnak: mindez a társadalmi tevékenység eredménye a nyugati államokban, a minthogy a szociális kérdésnek alapjában társadalmi jellegű felvára világmozgató nagy ügy érdeképviselete természetesen s egész általában a társadalom hivatása.

Minthogy a társadalmi tevékenység nálunk általában renyhé működése a *közgazdaság terét ügyszől-ván egészen elhanyagolja*, következőképpen még távolabb állnak a működéstől a közgazdaságnak ama részei, melyek a szociális kérdést képviselik a közgazdaság nagy területén, már pedig a munkának a tökéhez való viszonya éppen itt érvényesül legelősebb elintézteiben s így a *szociális kérdés anyagi része ügyszől-ván a közgazdaság keretében tartozik*. Hogy aztán abban a kevés intézkedésben, amely nálunk a szociális kérdés indító okából s ennek szempontjából történik, éppen a kielégítésre való anyagi érdekek szerepelnek legkevésbé, ez csak logikus következménye a mi társadalmi viszonyainknak.

Pedig az utóbbi idők folyamán a *magyar szociális mozgalmak legközelebből éppen a közgazdaság terét érintik*. Hiszen nemrégiben olyan időt élünk, hogy bizonyos ideig a szociális kérdés aggodalmat idézett elő abban az irányban, vajjon nem marad-e miatta lábon az ország termése? Ma már egy pillanatra is kizártnak tekintendők, mert időközben pótolták évtizedek mulasztását, helyreállítván a *munkás és munkaadó jó viszonyát*, amit pedig szintén a társadalomnak kellett volna fenntartani,

fejlesztetni és előbbre vezetni a patriarkális kipróbált eszközzel.

Ezen a bajon tehát az állam elvégezte a legsürgösebb munkát, nyilvánvaló azért, mert a társadalom mulasztásnak következményei már-már válságos helyzetbe vitték az országot. Ilye vajjon lehet-e számítani arra, hogy az állam hasonlóképpen magára vállalja a társadalom egyéb feladatait is? Addig, amíg Magyarország állami szervezetének végleges kiegészítése befejezve nincsen, ami pedig évtizedekre való munka, bizonyára nem.

S mivel a szociális kérdések éppen-séggel nem oly természetűek, hogy hosszas halogatást tűrjenek, nincsen más megoldás, mint hogy társadalmunk mégis csak hozzájáruljon a függő ügyek elintézéséhez, feladatainak megvalósításához a közgazdasági téren, amiként ugyanezen a kötelesség-teljesítés más téren szintén nem hárit-hatja el magától.

Nem igaz az, hogy a magyar társadalom a közgazdaság terén nem képes nagyot alkotni. Az ilyen alkotások mindaddig való hiányának oka nyilvánvalóan a társadalmi tevékenységnek csak a renyhéségében keresendő. Vannak egyes példák, sporadikus és kicsiny példák, amde annál jellemzőbbek és szembevetőbbek, melyek kétségbevonhatatlanul igazolják, hogy buzgóság, kitarítás és józan vezetés mellett ezen a téren is lehet igen hasznos alkotásokat létrehozni; olyanokat, melyek ha nem is nagyszabású jelentőségűek, amde a maguk körében annál behatóbban s annál pontosabban teljesíjék hivatásukat. Tulajdonképpen hiszen ez az igazán egészséges alakulás a tár-

sadalmi tevékenység szervezésében; annak a munkának az összessége, amelyet az ilyen kisebb társadalmi tényezők a maguk körében kifejtnek, ez az, ami kell: a nemzeti élet minden rétegét felollik s minden nyilvánlarsára kiterjedő, elevenen lüktető szociális élet, a mely a társadalomnak erőt, hatalmat s alkotóképességet ad.

Ime egy példa: Értizdek óta küzd a közgazdasági közélet egyik fontos szerve: az ipari és kereskedelmi alkalmazottak hatalmas serege, az ugynevezett *magántisztviselők*, azért hogy magának is megszerezze jövőjének biztosításában azt a minimumot, melyet az a szó fejez ki: nyugdíj. A közszolgálat terén meg van állapítva az alkalmazott igénye s joga e nyugdíjra, mely hogy rendben legyen, elsőrangú érdeke a társadalom összességének, a mely méltán igyekszik elhárítani azt a veszedelmet, hogy akik életük nagy részét munkában töltötték, keresetképtelenség idején ne szaporítsák az eltartottak számát a társadalmi élet körében.

Es jóllehet a dolog illetően állása kétségbevonhatatlan, mégis a magántisztviselők, azaz félmilliónyi intelligens ember, amikor kidől a magyar közgazdaság kenyéradó munkájából, teljesen ki volt szolgáltatva az élet viharainak s tehetetlenül tűrte ennek csapásait. Társadalmi viszonyaink egyik sötét része volt ez. S végre egyszer mégis megmozdult e téren a társadalmi munkásság; mozzalom indult a magántisztviselők országos nyugdíj-intézményének létrehozására, s nagy nehézségekkel bár, de szíves kitarással folytatott fáradság után létrejött az intézmény, mely öt évi fennállás után immár vagy másfél-

ezzer magántisztviselő aggtori önfentartásának biztosítékul szolgál, vagyonilag pedig már annyira megerősödött, hogy közelebb megtartott közgyűlésén már elhatározhatta, miszerint már évek előtt megszerzett háromemeletes bérházán kívül új nagyszabású bérpalotát építtethet az újépült telkeinek egyikén. Ez már jelentékeny fejlődés.

Ez a derék, de a magyar társadalom hatalmas területén minden bizonylón kicsiny alkotás, valóban példaadó hatással lehetne s mintlunk szolgálhatna a hasonló irányba törekvő társadalmi mozgalmaknak. Akaratlans lankadatlans kitartással — ime a példa — igenis létre lehet hozni társadalomunk szervezésének kiépítését s ekként orvosolni lehet azokat a nagy bajokat, melyeket a szervezet hiánya okoz. Megingathatatlans az a hitünk, hogy társadalomunkban igenis megvan a *magyar ösör* s csak, hogy ezt életre keltsük; ez társadalomunk minden rétegének, minden mérvadó tényezőjének, minden vezető-férfinak elsőrendű feladata.

Sz. B.

Ordót a tanároknak.

Megtörtént a piztoló-párkaj és döntött a közoktatásügyi fegyelmi tanács. A párkajból Demecsy igazgató, a fegyelmi tanács határozata alól pedig Varga tanár került ki sértetlenül. Öszinte örömmel üdvözöljük ezt a kettős eredményt, mert ha akár az egyiknek, akár a másiknak sérült volna meg testi, avagy erkölcsi integritása, a magyar tanfoly minden igaz barátjának ezen csak sajnálkozó kellett volna, mert tény, hogy jeles és kiváló tanerő mindakettő. Az egyik inkább pedagógus, a másik inkább historikus. Ez okozta közöttük a konfliktust. Az igazgató értelmi fegyel-

TÁRCA.

Modern házasság.

Írta: Vajdal Szabó István.

— A Zalai Közlöny eredeti tárcája. —

A Haggard-stylű festmény mesterének már nem emlékszem a nevére, — a képre igen.

Boltozatos, homályos kamara mélyében egy meztelen női hulla fektűt a bontó-asztalon. Valami pénzécs arcú vén professzor hajolt a Tizian-fej fölő. Oldalt egy orvosnővendék gyermek szomjias szemekkel nézte a hushöl való szobrot....

— És elfogott az undor!... Píni! Az édes női kultusz profanizálását így örökíteni meg....!

Bűnügyi végtárgyaláson voltam. A bíráló előtt ósz parasztember állt, a ki leaszarta, megölte a feleségét. A védő az ékeaszkodás csillag, szépítő aszerivel egy mutatott réz, mint a legnagyobb emberi szenvedély, a szerelem marttyrjára. Bőlogatott az ügyész is: — Ugy van, ugy, nagyon szeretted a feleségét és megölte nagy szerelmében! A hallgatóság között hangosan sokogott egy fiatal leány. Arany szíve van ennek a fehérhajú, reszketős aggyastyúnak, a ki öli tud nagy szerelmében. Megindultság látszott a bírkon is....

Mennyi gyulasztó láng van abban a vén ráncos porhüvelyben!...

Mennyi fájdalom zártat a hosszan egymásra gyűnt évek során a lelkébe. Minden boldogságot, illuzióit korommal égette az a csalfa asszony, a ki felesége volt.

... És végig suhant a tárgyaltó termen egy véres, szomorú árnyék, a — halott asszony. Megidézte a sarlótán ura; felkaparta szavával nyugodalmából, hogy a becsület boncoló asztalára fektesse.

Es elmondja az a gyáva gazember, a ki a sirató asszonyok obligát jagtasával megcsalja bírái szívét — a szerelem boldog éjszakáinak minden apróska titkát, s a morális felőbbséggel nyársra huzza a megölt asszony szívét. — Rossz, cédá teremtés volt, a ki szeretőjét megvetette, előtte magától hitte urát!

Pelleogéren látlak, habár csak szemmel alak vagy is, te szép, becsületes, tisztá asszony, a nő lélek analitikusának örök fényforrása. Te paraszt Simon Z-usza, amez Aszrák fájából! a kik meghalnak, mert szeretnek és nem tudnak hazudni.

Évekkel előzött hozzáment ahhoz az emberhez, a ki gazdagságával megvetta azlelőtől. Pedig akkor is megmondta neki, hogy nem szereti, hogy gyűllő, s

nem fogja szeretni soha, soha... Amde szülői eléje tették, hogy ezzel csalódját menti meg — nyomortól.

A lelki fájdalom deliriumában meg-senyvednek az érzések, s a szerelem jogairól lemond a szív, egy kis — nyugodalomért. És a myrthusos fehér ruhában ugy érezte az oltár előtt, mintha az édes legényimkókból nem maradt volna semmi, még pernye sem, csak korom, hamu.

Azt hitte, hogy a rózsá hullajtó ősz melánciósiájába majd csak belezsiabod valahogy.

Hát nem tudott! Es azután?.... A mikor csókolja, a mikor plei az az ember, ugy érzi, mintha idegen férfi tőpné le róla a ruhát.

Há mindig csendes marad a szív, — jó az Szív nélkül is éléhet az ember, akármit is mondjanak a tudós anatómikusok. Haem ha egyszer feltűr a mély-ségből a láva tűze, ha a szenvedések barázdáiból kicsiszálnak a vágások, — akkor — elveszett.

Az a vén ember megölte a feleségét. Nem azért, mert az nem szerette, hanem mert nem tudta megutáni, nem tudott róla lemondani, sem akkor, midőn az asszony még szépen kérte, hogy váljon el tőle, mert ő másé szeret, sem akkor, midőn az asszony szembé mocc-dotta: — Nem akarsz válni? Jó, hát-meg foglak csinálni!

Es megcsalta. Es az az ember azt mondta neki:

— Fáj, hogy a másé is vagy, de még jobban győörne, talán elorvasztana, ha mások mellett az én is nem volnál.

Hogy pedig örökkön örökké az enyém is légy, azt csak ugy biztosíthatom, ha nem válsz el tőled....

Olyan féle szenvedély volt ez, mint a részeg embernél a testét, lelket meg-mérgező pálinka utáni sóvárgás. Tudja, hogy halálhozó mérég minden cseppje, de azért nem tud ellentállni, — kiissza!

Es szerelemnek mondta ezt az érzést az ügyész is, a védő is, meg a bírák is.

Szegény emberek! Am neveztek szerelemnek, hiszen a belső szabályomatok elnevezésére nem kell szabadalmat kérni. .... Az asszony szívében egyezzerre kifakadt az undor-genny.

Mennél jobban érezte, hogy ura őt szereime rabszolgájónéknak tekintti és nem akarja megszabadítani a kénszerházás-szagnak reá nehezédő láncraól! — anól jobban gyűllöte férjét és utóljára szilárd elhatározással azt mondta: — Jó, hát szerezsi! De ne küzelis többet hozzám! Mindenki leszek, csak a tied nem.

Ezért meghalt a szegény, marttyr asszony és a ki ellopota tőle az eget, a fényt, a melegét, az a közvélemény szerint becsületes ember és egy csölekedett, a hogy férjának tonni kell....

mesétsége tán nem tudta megérteni az aradi vértanúk hősitársának lelki szíriarását. Az egyiknek figyelmét lekötötte a jelen szigorú represszió, a másik meg a multból merített inspirációt tanári és irodalmi működéséhez. De mindkettő jó bazafi s mindkettő kiváló tanfőru. Kár lett volna akár az egyiket, akár a másikat leszorítani működési teréről. Hisz a sok tanár között oly kevés az igazi tudós, oly ritka a kiváló pedagógus, hogy legfőbb ideje lenne, ha Franciaország példájára mi is külön rendjelet alapítanánk a pedagógiai téren való sikeres működés jutalmazására. Ha ordót és nemességét adunk azoknak, akik a közgazdasági téren milliókat harcoltatnak össze, s külön kiüntetésben részesítjük az irodalom és művészet bajnokait, miért nem honorálhatnók külön rendjellel, avagy kiüntetéssel azokat is, akik a hazai köznevelés körül szereztek bókros érdemeket. Pénzzel és anyagi javadalmazással a tanítóknak és a tanároknak ugysem fizethetjük meg azt az önfeláldozó munkásságot, melyet nemzedékünk tőlük megkövetel.

Magyarország sokkal szegényebb, az ország szükségletei pedig sokkal nagyobbak, mintsem gyermekeink tanítóit, oktatóit, a jövő generáció irgányítóit akként jutalmazhatnók, mint a nyugati népek, s ahogy társadalmi állásuknál fogva s szolgálataik jutalmazásánál ők ezt méltán meg is érdemelték.

A tanórok és tanítók jutalmazására és buzdítására erkölcsi értékek bíró külön kiüntetésről történjék gondoskodás. Tudjuk, hogy Magyarországon ugyis elég nagy a rang- és címkerés, s kétszer is meg kell gondolni, vajjon tanácsos-e pedagógiai érdemrend kitalálására e beteglegé bacillussal betelített tanári és tanítói karba is. De ezekkel az aggályokkal szemben bátran feltehetjük a kérdést, van-e, lehet-e megfizetőbb és egyáltalán szerényebb lejárati kiüntetés, mint az, melyet gyermekeink oktatásával és nevelésével tanítónak és tanítóknak vartak ki maguknak.

A fók azonban, amért síkra szállunk ezen eszme mellett, az, hogy megdöbbenünk az a nihilisztikus eszlelem, mely nemcsak a főváros, de sejtanos, az egész ország tanári karában elharapódzott. A tanórok több megzúgott a kollektívul, sőt a tanórok sok helyen egyénül is megkegyelmeztetésre és egymást legelőzli nyerveknek. Erre van példa elég Nagy-Kanizsán is.

Tanórok és igazgató a legtöbb intézetben ellenségesként tekintenek egymásra. Sőt újabbban igen gyakori az eset, hogy a tanórok még tettelegességre is vetelednek tanárakkal szemben. Ha ezek a jelek egészséges állapotot tanuszkodnak, akkor nem tudjuk, mit nevezünk körtűnetnek. Bizonyos, hogy pedagógiai rendjellel nem lehet egy caspásra megszűntetni ezeket a beteges állapotokat. De erős meggyőződésünk, ha a tanórok és a tanítók ambicióiknak új úrt, új irányt nyitnak, ezek azon lesznek, hogy igazgatók figyelmét eredményes működésükkel és nem holmi pókhénderégek vonják magukra. A nemesség verseny a kollégák közt véget vet majd a kölcsönös irigységnek, az egymás ellen való intriguálásnak és azt hisszük, hogy a tanórok tekintélyét a tanítókkal szemben is nagyon meg fogja erősíteni.

Mind Ezeket a dolgokat szükségesnek tartottuk elmondani Varga tanár esete alkalmából. A mi magát a szóban levő s szerencsésen elintéztett ügyet illeti, nagyon örveendük a kielégítő megoldásnak. De az ügygel kapcsolatos némely szempontok azt a gyauat keltek beundnik, hogy valami bizlik Daniában. Nevezetesen a Varga tanár ügyéből és az utóbbi időben igen sürő multakozott igazgatói, tanári és tanítói sffeirekből azt az impressziót otyerték, hogy a tanári kar szelleme nem egészséges s nem az ország érdekeinek és a pedagógiai követelményeknek megfelelő. Hög vagyunk arról győződve, hogy Wlassics köznevelési miniszter éber, mindenre kiható figyelmét ezek a kóros állapotok nem kerültek el, hogy a mi mindent meg fog tenni azok szánására. Az iskolában minél előbb helyre kell állítani a tanórok és igazgatók tekintélyét s szigorubb

figyelmét kell behozni nemcsak a tanórokkal, de a tanórokkal szemben is. A tanórok közti kollektivitás ápolandó, nem pedig az egymásra való irigység és nemcsak a tanuló, de a tanár is hadd tudja meg végre, mire való tulajdonképpen az iskola. Másrészt azonban a tanügyi hatóságoknak minden lehető meg kell tenni arra nézve, hogy tanóraink és tanítóinknak minél kevesebb ok legyen elégedetlenségére s minél több a megelégedésre. A tettrágytat, munkaszerezetet, a hivatásért való lelkesedést bele kell plántálni az ifjúság vezetőibe, ha célt akarunk érní. Igénytelen véleményünk szerint egy a pedagógiai működés jutalmazására szolgáló külön rendjelet is nagy mértékben előmozdítaná a tanári kar regenerálására irányuló törekvést.

Veritas

Récey György jubileuma.

Negyvenkét évet töltött a tanítói pályán. Nagy Kanizsa volt állandó helye. Itt élt köztünk mindig és reméljük, hogy eléri a kor legvégső határát. Ármányi, szerelmelet egész életében nem ismert, mert őszinte ember volt mindig és agglégny, féltékenyakra nem gondol, de azért egy generáció volt neki fia. S Zsaly Sándor pendítette meg az eszmét, hogy Récey György jubileumát meg kell ünnepelni, mikor nyugdíjra megy. Az eszme viszhangra talált széles körökben. Legelső azok siettek leróni a hála adóját, kik nem futattak Mamon kobójában örökön örökké.

Mintegy 80 vendég gyűlt össze f. hó 14-én este a "Szarvas" termében. Az asztalt frissiben szedett virágokkal díszítették fel. A mig Szalay Sándor a háznagy teendőket végezte, jöttek az első vendégek. Az eljők között volt T and or Ottó műgyeméti tanár és Perger József főgimnáziumi tanár, kik az alkalmatlan találkoztak ismét egymással, mióta a gimnáziumot elhagyták. Mindkettő kanizsai gyerek és egyszersmind Récey-nak volt tanítványai. Mindkettő gyönyörű ember, kik elég gyujtálékall rendelkeznek, hogy egy trefás párbeszédre tárgyujthassanak.

Boléptek a terembe a hivatalosok. Dr. Ru z s i c s k a Kálmán, a vármegye tanfelügyelője, Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lejos főjegyző, Eperjessy Sándor iskolaszéki elnök, azután a jubiliás kollektív, a többi tanítótestek képviselői és a ferenczreidhász vagy öt tagja Véber Vince háznaggyal az élükön. Hogy kedélyesség volt a teremben. Elyszere csak eggeterő éljezésbe tört ki a társaság. Megérkezett az ünnepelt egy másik nyugdíjasot kollégáit Párosyval, mindkettő megadulástól képleten egy szóra is Kénytetés nélkül áll mindenki helyére. A második fogasnál feláll Dr. Ruzsicska és elmondja a kézzelírt legzsebu felkötészt az ünnepeltre, hangja vibrál; a jubiliás villas fakadt és a megindulás, mint a siralmas áram, terjed a levegőben és felvilanyozza az egész társaságot, mely lelkes éljenzésbe tört ki; második felkötésztőljeben Dr. Ruzsicska Zsalvármegye két nagy hát Vaszary Gyula herceprímásnak és Wlassics Gyula miniszternek érdemeit magasztalja. A miniszter, bár nincs jelen, a hogy azt a tanítók romantikusai szereték volna, levaléban megemlékszik az ünnepeltől és stúrőnyben velt tanítóitól dővözi.

Vencel Rezső, az elemi iskolák igazgatója az ünnepeltet élteti. Récey György megakarla köszönni az ováció, de hangja elakad, szeme könnybe lábad és pohárköszöntését nem tejezheti be, Szalay felköszöntője azonban ismét lendületbe hozza a társaságot. Beszél a tanító feladatairól és Ruzsicskát élteti, a lelkesíteni tudó tanfelügyelőt. P o r e d s y Vécsey Zsigmond polgármesterre, Szabó István Eperjessy Sándor iskolaszéki elnökre, Hoffmann Mór Réceyre, Hajdu Gyula a tanfelügyelőre, Kovács Miklós a nőkre emeli pohárát. Sokan, kik még beszélhetek volna, nagy önmérséklettel óran jogukról lemondtak. Ejjel után 2 órakor csapant meg a kedélyes társaság; elégtelen tározak mindnyáján, magukkal vire a tudatot:

hogy addig ember az ember, mig hálás tud lenni — egy tanító iránt, aki 42 évig működött.

Hogy hálás tud lenni országos tanógyunk felé, bizonyítja a következő leirat és távirat:

Leirat.

71502. sz.

Tekintetes

Récey György nagy-kanizsai közegyi elemi iskolai igazgató-tanító urunk. Nagy-Kanizsán.

Ábból az alkalmából, hogy Tekinte tesség a tanítói pályán eltöltött negyvenkét évi eredményben öz szolgálat után visszavonul munkálkodásának teréről, megragadom az alkalmat és Önnek a tanügyi érdekek kifejtett ünnelet, hasznos szolgálatairól köszönetemet és elismerésemet nyilvánítom. Budapest, 1899. szept. hó 21-én.

Wlassics. s. k.

Távirat.

A mai szép ünnep alkalmából szívóbb dővözi és azonos elismerésaitat ilmetmácsolja egykori tanítványja:

Wlassics.

Kereskedelmi sparkamara.

Hirdetmény. A m. kir. távirat-e és tárbeszedő 1900 évtől kezdve legalább is 3 éven át évenként szükséges 8000 drb. telítésre alkalmas fenőfőoszlop szükségletét irásbeli ajánlatok alapján kivásni biztosítani. Az ajánlatok legkésőbb f. é. november 1-én déli 12 óráig a keresked. miniszterium segédhivatali igazgatóságához nyújthatók be. A pályázati feltételek a nevezett miniszteriumban (Álbrcht-ut 3-5, III. emelet, posta- és távirat-vezérigazgatóság műszaki osztálya) továbbá a m. kir. posta- és távirat-igazgatóságoknál tekinthetők és szereshetők meg Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény. Újabban vett hivatalos tudósítás szerint friss gyűlműcs és főzelék (vetemény) félicének a román királyság területére a Dunán, vagy pedig nyugat felé szarzföldön uton való beritele az ezen áruk származását igazoló okmányok kimutatásának kötelezettsége nélkül eszközölhető. Míró az érdekelteket ezen az uton értesítjük. Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény. A m. kir. állam-vasutak igazgatósága, valamint a vasutak mikolci üzemeltetvétségé különböző szer-vaszások, vasalt fataligák, műhelyfák, fasznyak, fecemetek, körösűses nád, nádászvet, hószőnyeg, csirokcsprű, szer-vaszományfő, kályha- és takaréktűzhelyajtők, kályhatalaktrészek, füstök szappan, fali és cseréptétek, árnycsók-csatornas, talajszó sítb. szállítókra hirdet pályázatot. A részletes hirdetmény hivatalos helyiségünkben megtekinthetők. Az ajánlatok f. é. november hó 8 ikáig, illetve október hó 28-ikáig és 31-ikéig nyújthatók be. Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény. A Törökország és Szerbia között kötött ideiglenes kereskedelmi egyezmény értelmében Szerbia a Törökországból származó citromra és narancsra, szőlőre és egyéb friss gyűlműcsre 3 francos, mandulára 10 és tört vagy egész paprikára 20 francos mértékű vámat engedélyezett (100 kíl. rézt). A kedvezményt a Szerbia által számunkra biztosított legnagyobb kedvezmény alapján Magyarország is igénybe veheti. Míró az érdekelteket értesítjük. Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Városi közgyűlés.

— Október 16. —

Erdekes tárgysorozat sok városatyát vonzott a városába nagyertermébe, a hó a város képviselőtestülete október hó 16-án és a következő napokon folytatódatosan közgyűlést tartott. A megfogyott oppozíció talpon volt. Dr. Dick nem hagyott egy tárgyat sem érintetlenül. Mert hát ellenek nékül nincsen egyezéses közgyűlési állapot és nagyon egyhangú a tárgyalás, ha mindenki csak pro szaz és senki sem kontra.

Különböben a tárgyalás meuetéről követező tudósítás szozgáljon:

A közgyűlés az elők előterjesztése folytán Dr. Geró József képviselő és városi oros elhalálózása fölött sajnálatát tejezi ki, a míról özvegét tudatja.

1. Előnk előterjesztés az úreszedésben levő v. számvonói állásnak helyettesítését álló leendő betöltése tárgyában a közgyűlés Dr. Mikos, Pihál és Dr. Rotschild Jakab képviselők főlsozólásai után akként határozott, hogy a helyettesítést tudomásul veszi, de a tanács tözön ki az úreszedésben levő állásra haladéktalanul pályázatot.

2. Az elemi iskolák államosítása tárgyában a miniszterium által lekötött szerződés tervezet.

Dr. Dick főlsozólésnek tartja az államosítást, mert a népiszkolák a városnak jövedelmet hoztanak. Mikos épp az ellenkezőt bizonyítja be.

Pihál ajánlja, hogy a tervezet adasék ki vélemény- és jelentésadás céljából a jogügyi bizottságnak Dr. Szekeres csatlakozik Pihál indítványához Remete Géza főlsozólésnak tartja a kiadást és kéri a tervezetnek elfogadását. Hasonló értelemben szozóltak még föl Dr. Roth-schild Jakab és Eperjessy Sándor.

A közgyűlés a miniszteri tervezetet 90 igennel nem ellenében elfogadja.

3. Tanács javaslat — vonatkozásal az 1898. évi XIX. t. c. rendelkezésére s v. orokó házi kezelés tárgyában.

A tanács ajánlja, hogy a város ne adja ki az erdőköt állami kezelésbe és keressek föl a földművelésügyi miniszter, hogy a közegyi erdők sajt kezelésben maradjanak, illetőleg egyezzek ebbe utólagosan. A közgyűlés ez értelemben határoz.

4. Szabályrendeletit tervezet a piaci elővásárlás érdemében. E javaslatnál hosszabb és szenvedélyes vita keletkezett.

Dr. Dick azelőttis tekintetben határozottan ellenzi a szabályrendeletit elfogadását.

Dr. Rotschild Jakab rendelkezési okból kivásja szabályozni a piaci viszonyokat. Ó a vidékről jővő kúfók ellen kel ki és ezeknek tulajdonítja a zavaros állapotot.

Szociális szempontból szintén ellene van a javaslatnak és kéri a rendeletet a szegényügyi bizottságnak kiadni. Dr. Lőke a termelők érdekeit felti és ezért nem fogadja el a javaslatot.

Remete E.ihál, Varga Lajos és Mikos a jelenlegi állapotot tarthatatlannak tartják és örvendenek a javaslatot. A közgyűlés nagy többséggel elfogadja azt.

5. A nagy-kanizsai tőrházak r. t.-nak a követeztvámszedés iránti kérelme.

A közgyűlés a polgármesternek e tárgyban tett intézkedését tudomásul veszi, mielőtt azonban érdemlegesen határozna, a javaslatot a pénz- és jogügyi bizottsághoz utasítja.

6. Tanács javaslat az Atilla-utca építési vonalnak rendezése céljából, a Chinyorányi féle telekeltő kisajátítás alá eső területek megszerzése tárgyában.

7. A tanács 1 frt vétőösszeget kíván adni a telektulajdonosnak négyezötölenkint, ha e vétőértár a terület meg nem kapható, egy kéri a közgyűlés felhatalmazást kisajátítás céljából. Megadják.

7. Zalavármegye törvényhatóságának határozata, Hock János r. kath. felekezeti kátoar elbocsátása tárgyában.

A törvényhatóság megemselmitte a közgyűlés határozatát arsal az indoklással, hogy mitán szerződéses viszonyról van szó, névszerint szavazással kövölt volna dönteni és ez elmulasztatott, továbbá az egy nem volt elég ismeretve és a v. ügyész meghallgatta a tanács által. Az egy kényes voltálól

fogva a közgyűlés zártilásáá változott át és az egy újra tárgyalatott.

A v. képviselő testület október 17-én folytatta az előző nap megkezdett közgyűlést. melyen elfogadta a v. tanácsnak a Chinyorányi-féle telek Atilla-utcai építési vonalába eső részének — ölenként 1 frtért leendő megvásárlását. Ezután tárgyalás alá vette a vármegye törvényhatóságának Hock János r. k. kátoar elbocsátása tárgyában lekötött határozatát. A közgyűlés egyhangúlag ismét az elbocsátás mellett határozott. A közközbáz 1898. évi záró szármadása, 1900. évi költéeg előirányzata s alapszabályisnak módosítási tervezete elfogadtatott. A legutóbb adó-fizető v. képviselők négyezreke kiigazítására küldöttégi tagokul megválasztattak: Hertelendy Béla, Elek Lipót és ifj. Hegedűs György. Majd elfogadta a közgyűlés Eperjessy Sándornak indítványát, mely szeriot a kereskedelemügyi miniszternek egy Nagy-Kanizsán felállítandó szék-iparisokla felállítás tárgyában kérelmet intézettek. Ugyancsak Eperjessy Sándornak Nagy-Kanizsa városa önálló országgyűlési képviselő választó kerületű telek átalakítása érdemében tett indítványát olykép intézte el a közgyűlés, hogy a képviselőházzal a miniszterelnök után kérvény intézettek, melynek szerkesztésére a szükséges adatok beszerzésére Hertelendy Béla, Eperjessy Sándor, Varga Lajos, Lengyel Lajos, Dr. Bentzik Ferenc és Rasoch Gyula v. képviselők küldettek ki. Szilvársy Pál megválasztott v. mérnöknek lemondása folytán újabb pályázati hirdetményt fog közhírre tétetni. A gubacstermesek előirvezését tudomásul vették, nemkülönböben Varga János által a v. közegyes ellen indított pernek tanácsai bejelentését. A déli vasut által folytatott telek kiigazításai por irasai a jogügyi bizottságnak adattak ki. A pécs-vasaradi és talpacsi kúratuk mentén volt nyárkák eladási árából befolyt 850 frtot egy feltöltési alap céljára helyezték el. A mérőköl állásra egy hóra Vágner Károly helyettesítetvén ezen helyettesítés tudomásul vétetett. Bemutatott az Ábrámhán Károlytól féle 300 frtos és a Csóka Nándor által féle 100 frtos alapítvány-levél. A közgyűlés helyben hagyta a poig. leányiskola építési költségeinek leszámlázása és az épület átvétele tárgyában tett jelentést, és úgy jóváhagyta a közgyűlés a Gudlin Györgygye, Horvát Tamás József, Páncsár János, Farkas János, Riedlmayer Károly és Major Károlytól kötött házszobéri szerződéseket.

HIREK.

Közegyi iskola államosítása. A mult héten Csáktornyaíró egy küldöttség járt Wlassics Gyula miniszternél, hogy a közegyi iskola államosítását kieszkölje. A miniszter a küldöttséget jóindulattal fogadta s az államosítást kiáltásba helyezte.

A házalás ellen. A folyó évi szeptemberi törvényhatósági közgyűlés a házaló kererekkel korltozása tárgyában a hó. szabályrendeletet alkototta. 1. §. A házaló kereskedés a vármegye területén Z-Egeresze és Nagy-Kanizsa r. t. városok kivételével egy-egy közegyi nem évenként csak 24 óráig engedték meg minden egyes házaló kereskedőnek. A házaló kereskedő a házalás megkezdése előtt, házaló könyvecskéjét a közegyi bíróval láttamoztatni és házaló könyvecskéivel igazolni tartozik, hogy megelőzőleg egy éven belül nem házalt a közegyesben, mert különben a házalás illetőleg láttamozás megtagadandó. 2. §. Ezen rendelkezés alól kivételnek a vármegye területén közegyi illetőséggel bíró azon házalók, kik már előzőleg házalási engedélyt nyertek, jövöre azonban ilyeneknek sem adható házalási engedély. 3. §. Ezen szabályrendelet a házaló kereskedés szabályozása tárgyában 1852. sept. 4-én kibocsátott császári nyilt parancs 17. §-ában és az azt kiegészítő későbbi összes rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosítói jogokat nem értetni. Amennyiben azonban az említett szakaszban és rendeletekben kedvező-

Foulard-selyem 65 krtól

— 3 frt 35 krig métereinként legújabb mintázat s színekben —

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig métereinként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 8000 különböző szín- és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postából, vámtmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kéteszeres levelezéggel regasztandó.

Henneberg G. selyemgyár, Zürichben
(ca. 65 kír. udvari szállító).

frt 50 kr. a járulék erejéig beszámítással végrehajtást szenvedett által Betlehem és Guth cég részére 1899. évi április hó 26-án fizetett 60 frtnak beszámítással, Hozján György és neje Gálos Eszter tót-szent-mártoni lakosok ellen elrendelt végrehajtások alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 680 frtra becsült lovak, csikó, zongora és házi-butorból álló ingóságok nyilvános árverés után eladtak.

Mely árverésnek a letenyei kir. járás-bírósnak 1899. V. 122/4. sz. kiküldetését rendelő végzése folytán a helyszínen vagysis Tót Szent-Mártonban végrehajtást szenvedett lakásánál leendő eszközlésére

1899. évi október hó 30-ik napjának délutáni 10 órája

határidőből kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legelőbbet ígérőknek becsárulni is eladhatók fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifejtendő.

Az árverési hirdetmény hirtalpiglat hivatalból közreadatik.

Kelt Letenyén, 1899. évi október hó 15-én.

Schmidt János, kir. bírósági végrehajtó.

671. szám/1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a ngy-kanizsai kir. járásbírósnak 1899. évi Sp. III. 409/3 számú végzése következtében Dr. Fried Odón n-kanizsai ügyvéd által képviselt Rencsere pesti biztosító társaság javára Rosenfeld Lajos n-kanizsai lakos ellen 100 frt a jár. erejéig 1899. évi február hó 4-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 338 frtra becsült szobabútor és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a nagy-kanizsai kir. bírósági V. 79/3. 1899. számú végzése folytán 25 frt hátr. tökévelés, ennek 1898. évi július hó 27. napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 13 frt 65 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy Kanizsán a helyszínen leendő eszközlésére

1899. évi október hó 25 napjának délutáni 2 órája

határidőből kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzzel, a legelőbbet ígérőknek becsárulni is el fog-nak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán 1899. évi október hó 10. napján.

Maximovits György, kir. bírósági végrehajtó

4872/tk. 899.

Hgyűttes árverési hirdetmény.

A n-kanizsai kir. törvénzék tiki osz-tálya részéről közhírré tételik, hogy Riedlmayer Károly és neje Hámos Etelka n-kanizsai lakos végrehajtóknak, — Garai József földmives végrehajtást szen-vedő n-kanizsai lakos elleni 383 frt 15 kr. tőke, ennek 1898. évi február hó 9-től járó 8%, kamatai, 22 frt 20 kr. per, 12 frt 68 kr. végrehajtás kérelmi, 11 frt 15 kr. jelenlegi, továbbá a n-kanizsai tak.-pénztár csatlakozott végre-hajtóknak u. ezen vajtást szenvedő elleni 1872 korona 42 fillér tőke, ennek 1898. évi február hó 28. napjától járó 7%, kamatai, 7%, késedelmi kamatai, 3%, kárpótási díj, 67 frt 76 kr. per, 19 frt 65 kr. végrehajtás kérelmi, — mégis Fekete János Öreg-szent-péteruri lakos csatlakozott végrehajtóknak, — u. ezen végrehajtást szenvedő elleni 330 frt tőke, 16 frt 85 kr. per, 12 frt 85 kr. vajtás kérelmi, — ugy Fekete János és Salamon József (Ferenca fia) szent-péteruri lakos vajtóknak — u. ezen végrehajtást szenvedő elleni 110 frt 75 kr. tőke, ennek 1898. évi szeptember 22-től járó 5%, kamatai, 21 frt 95 kr. per, 7 frt 20 kr. vajtás kérelmi, a végül Geröcs József és neje Kovács Teréz n-kanizsai lakos csatlakozott végre-hajtóknak — u. ezen vajtást szenvedő elleni 1500 frt tőke, ennek 1898. évi január hó 1. napjától járó 6%, kamatai, 34 frt 15 kr. vajtás kérelmi és a még felmerülő költségek iránti vajtási ügyében a felet vezetett kir. törvénzék

területéhez tartozó a n-kanizsai 3646. sz. tkben + 687. hrszám alatt felvett s 1560 frtra becsült ház, udvar és kert

1899. évi november hó 4. napján d. e. 10 órakor

ezen kir. törvénzék tiki helyiségében Sebestény Lajos, Acsef Pál, Orsyváry Gyula és Dr. Schwarz Zsigmond fel-peresi ügyvédek vagy helyetteseik közbe-jöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog, még pedig tekintve, hogy ezen ingatlanra c) 27. alatt Kovács Ig-nác javára szolgalmijog, ezt megelőző-leg pedig zálogjog van bekezelve, ezen ingatlan a szolgalmijog fenntartásának bocsátatik ugyan árverés alá, de csak ugy, ha az előző jelzálogos követelések fedezésére szükségesnek mutatkozik, s ezennel 3600 frtban megállapított ósz-szeget ezen ingatlan vételára megüti, ellenkező esetben az árverés azonnal hatálytalanná válik, s ezen ingatlan a szolgalmijog fenntartása nélkül a kitűzött határnapon újban elárvereztetik.

Kiküldési ir. a fentebb kitélt becsár. Árverési kiváncsi tartoznak a becsár 10%, át készpénzben, vagy óradéképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt N-Kanizsán, a kir. tvzék, mint telekkönyvi hatóságú, 1899. évi augusztus hó 12. napján.

HUSZÁR, kir. tiszti bír.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A még hátramaradt zálogtárgyak november 6-án 9 órakor délelőtt a zálogtulaj helyiségében nyilvános árverés utján végleg eladatul, miután üzletment felhagyott. Nagy-Kanizsa. 1899. szept. 20-án.

Özv. STRÉM DEZSNÉ.

Tojasfehérnye táplálék.

1 kiló Troponnak ugyanoly tápláló értéke van mint 5 kiló legjobb marha-ban vagy 180-200 tojásnak Tropon a testben közvetlenül a vérbe és az iz-mokba rakódik le, az izékpótlás nélkül. — Tropon rendszer élevesztés az erők gyarapodását eredményezi, egészséges és betegnek egyaránt és minden ételhez vegyithető anélkül, hogy ízet elvenné. A Tropon renkióval oltó árnak fogva mindenki által megretető. Gyógyszerárak és drogusák utján rendelhető.

Vezetőképviselet Ausztria-Magyarország részére

M. Winckler, Bécs 5, Wienstr. 55.

Egy kitűnő forgalmu gőzmalom

Nagy-Kanizsa város közvetlen közelében 8 LŐEREJŰ gőzgéppel 2 pár kővel lakházzal és 1/2 hold kerttel azonnal szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosoknál Bogнар József és társainál Szepetnek (Zalamegye.)

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nyagszerűen hatnak gyomor bajok-nál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népzser. — A gyomorbetegség tünetei: érvágya-lanság, gyomorbetegség, bűzös le-belet, feljutású savanyú felbőgés, hasmonés, gyomorgrög, folesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undorés hányás, gyomorgrög, svákülés. — Hatásos gyógyszernek bizonyult fej-tájsáml, a menyében és a gyomor-tól származott, gyomorulterhelésnél étellekkel és italokkal, álliszták máj-bajok és hámorrhoidakodá.

Említett bajoknál a **Máriacelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnő-nek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üvegára használati utasításal együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Központi közváltás Brady Károly által Bécs: gyógyszerár a **Magyar Király** hoz. I. Fleischmarkt 7. Nagy-Kanizsán: Príger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barscon: Kobut Sándor gyógyszerésznél. —

Cs. kir. szab. déli vaspálya társaság

ad 14889/R.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70.

§-a értelmében nyilvános árverezés utján

f. év október hó 26-án d. e. 9 órakor

N-Kanizsa állomás teheráru raktárában kerülnek eladásra, melyhez a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1899. október 16.

AZ ÜZLETNIGAZGATÓSÁG.

Mész mint a legkitűnőbb trágyaanyag.

A mezőgazdaság legkiválóbb szaktérftai a meszet; mint a leg-jobb trágyát ajánlják, különösen akkor, ha a talaj savakat, tartal-maz. — Ajánljuk

poralakban, kocsi-rakományonként 100 mázszáukint Budinscina-Podrnúe zágorsai vasut állomástól 20 frjtával. Megrendelések képviselőnk címére HACHRACH GYULA urhoz Nagy Kanizsára küldendők.

kitűnő mészporunkat

Budinscinai Kőbánya és mészegető részvény társaság.

483. szám/1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a letenyei kir. járásbírósnak V. 52/1. 1899. számú végzése által Dr. Schwarz Zsigmond kezeltlyei ügyvéd által képviselt Hoffmann Béla kezszbelyi lakos végrehajtó javára Szalai József korcmáros molnári lakos ellen 108 frt 05 kr. tőke és eddig fűszesző 48 frt 60 kr. perköltési követelés ere-jéig elrendelt kielégítési végrehajtás al-kalmával bíróság lefoglalt és 319 frtra becsült vert-ól, malacok lovak, lőszér-szám, kukoricakas, c-utás kukorica, sze-lelfrosta, hordók, szekér, öke, borona és pajtból álló ingóságok nyilvános árverés után eladtak.

Mely árverésnek a V. 52/4. 1899. sz. kiküldetését rendelő végzés folytán a helyszínen, vagysis Molnáriban végrehaj-tást szenvedett lakásánál leendő eszköz-lésére

1899. évi október hó 30-ik napjának délután 2 órája

határidőből kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel

hivatnak meg, hogy az érintett ingósá-gok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsárulni is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ban megál-lapított feltételek szerint lesz kifejtendő.

Kelt Letenyén, 1899. évi október hó 15. napján.

Schmidt János, kir. bírósági végrehajtó.

MEGBIZHATÓ

férfiruha szövetekek minden kivitelben saját jutányos áron a

KASTNER és ÖHLER CÉG

POSZTÓ OSZTÁLYA

GRÁZ.

Költségesség: **STIRIAI LÖDEN.**

Minták ingyen. — Magyar levelezés.

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG

világos tetőzetnek, padlózatoknak, gyári ablakoknak, legjobb anyag különféle vastag-ságokban egész 1-75 méterig, méter terjedelemeig.

Különös előnye: lehető legnagyobb törés biztonságot áttétek és törések ellen, dróttáca nem szakad meg, tisztaság igen nagy fókig, esetleges repedésnél áthatatlan, miután a dróbtét az üveget szorosan tartja, nagyon áttetsző, előbb nem jamerit fény hatás. Több állami és magán építkezésnél nagy mennyiségben a legjobb eredményekkel használtatott Szántalan bizonyítvány, prospektus és minta szolgálatra.

Öntött üvegpadozat lemezek járható tetőzetnek

feldalatti utjárok és alagutak megvilágítására vasutaknál kisdott nagyságokban, sma, vagy különféle méretű tetőzeteknél, fűtő, fűtőház (ca. 3-4) mál olcsóbb a koröb-ben nyers öntött üvegnél) és szines dróttanfótt és anélkül.

Üveg tetőszindely és üvegrovátkás téglák a legkülönfélébb alakok és nagyságokban.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens. Neustadt bei Eibogen (böhmen).

További készítmények: mindennemű üvegek, üvegarók, tabla üvegek belgái és német mód szerint, üvegtetés és üvegdomborítás, (szab. dombortegyetek).

Székesfehérvári m. kir. méntelep parancsnokság.

821. szv. szám. 1899.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A székesfehérvári magyar királyi állami méntelep székesfehérvári, bábolnai, nyitrai, nagy-atádi és palini osztályában elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1899. november hó 1-től 1900. október hó végéig szűkséglendő kenyér, takarmány és egyéb cikkek biztosítása iránt a székesfehérvári m. kir. állami méntelep parancsnokság számvívő irodájában **1899. évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.**

A közelebbi szállítási feltételek a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvívő irodájában megtudhatók, a hol a szállítási feltételek fűzete is betekinthező, és ahonnan az árlejtési hirdetmény kiváratra meg-küldetni fog.

Az érdeklődők ennél fogva azon felhívással értesítettek, miként az erre vonatkozó ajánlatokat a kitűzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt Székesfehérvár, 1899. október hó 10-én.

SZ. FEHÉRVÁRI M. KIR. MÉNTELEP PARANCSONKSÁG.

Papagájok

fiatalok szelidek, darabja 30, 40, 50 egész 100 márkáig, valamint kis papagájok beszélni tanulóok 6-10 márkáig, papagáj pintyek, tenyészpárok párja 7 márká.

Törpepapagájok tenyészpárok párja 4 m. Vörösbubu kardinalisok éneklők drb. 5 márká.

Harci kanárik szorgalmas énekesek drbja 6, 8, 10, 12, 15 m.

Tigrispintyek gyönyörű énekesek párja 2 m. 50, 5 pár 10 m.

ÁFRIKAI DISZPINTYEK, tarka éneklők párja 2 m 50-3 márkáig. — 5 pár 10 márkáért, élve megérkezéséért keszeskedo, utánvétel széküld

L. FÖRSTER

Vogelezport Chemnitz Szászország

HIRDETmény.

Alulírott pénzüzetek részéről ezennel közlé tétetik, miként a nálunk
betéti könyvre vagy folyó számlára elhelyezve levő, ugy az
elhelyezendő betétek után

1899. ÉVI OKTÓBER HÓ 15-ÉTŐL

további intézkedésig

4¹/₂ %-OS

KAMAT FIZETTETIK,

illetve a kamatláb 4¹/₂ %-ra emeltetik fel.

A betét kamat adót az intézetek viselik.

Nagy-Kanizsán, 1899. október hó 14-én.

Nagy-Kanizsai takarékpénztár

részvénytársaság

Délzalai takarékpénztár

részvénytársaság

Nagy-Kanizsai Keresk. és Iparbank

részvénytársaság

Nagy-Kanizsai Bankegyesület

részvénytársaság

Zalamegyei gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság

Neustein Fülöp
Cukrozott hashajtó labdacskái

legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajlók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák a székszorulás

legjobb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végezt meg a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végezt meg a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végezt meg a legtöbb betegségek forrása ellen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 ft. 0. é.

ÓVÁS! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacskait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfehér nyomatással „Szent-Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszeres” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényekéig védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerára
WIEN, I., Planckengasse 6.
Raktár Nagy-Kanisznán: BELUS LAJOS és BEKE GYULA gyógyszerészeknél.

Arverési hirdetés.
A nagy-kanizsai kir. törvényszék tsvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Berkes Erzsé, férj. Hegedűs Péterné felpusznak — Németh Ferencz Berkes István kiskoru Berkes Matildziperesek elleni perében, a nagy-kanizsai kir. törvényszék 3951/p. 98. sz. jogerős ítélete alapján, a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó az orosztonyi 29. sz. tjkvben 44. brsz. alatt felvett s 431 frtra becsült 26. népszámu ház, udvar és kert Németh Erzsé és férje Berkes István javára C 5—6. sorasz. alatt bekeblözve levé szolgalmijog fenntartása nélkül

1899. évi november hó 13. napján d. e. 10 órákor

Orosztony közég bázisul megtartandó nyilvános árverésen a fennálló vagyonszükség megazentése czéljából eladani fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becscr. Arverezni kívánók tartoznak a becscr. 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt N.-Kanizsán, s kir. tsvszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1899 évi aug. hó 30. napján.

GÖZONY
kir. törvényszéki albró.

BOSTON STORM SLIPPERT VISELJETEK!

A BOSTON RUBBER SHOE Company-tól
Boston-ban Egy. Áll.

Könnyű, elegáns külsejű,
a cipőket egészen beföldi.
Érzékeny lábak részére az egyedüli viseltetés felülé.

NAGYBANI ELADÁS
Wellisch, Frankl & Co.-nál, Bécs, I., Fleischmarkt 12—14.

A feltaláló dr. MEIDINGER tanár ur által kizárólag jogosított gyártmány

MEIDINGER KÁLYHA

cs. és kir. udv. szállítónál kapható.

BUDAPEST: Thonethof. — BÉCS I., Kohlmarkt 7. sz. a.
PRÁG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállításra kitüntetve. — Legkiválóbb

kormányzó, fűtő és szellőző kályhák

lakások, iskolák és irodák számára, a legegyszerűbb és legegységesebb kiállításban, gazdaságos és időtartam szempirval való fűtésnél és 24 óráig terjedő égés közénél tisztelettel.

55,000 kályha forgalomba hozva.
Egy kályhával több szoba is fűthető.

„MEIDINGER“-kályhák,
Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhasajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„HESTIA“-kályhák.
FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓK.
FÜSTEMÉSZTŐ CALORIFÉREK.
KÖZPONTI FÜTÉS MINDEN RENDSZER SZERINT.

Száraz alkalmazása ipari és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

Oser József, gépgyár, vas- és fémáru. **Krems a Duna mellett**
20 KITÜNTETÉS

elállal teljes malom berendezéseket, átalakításokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállít:

Hengerazékeket minden nagyságban és minőségben, tömörítés és porcelán hengerekkel.

Francia malomköröket legjobb minőségben és malomjártásokat, gabonaszitáló hengeres és fejkapotásokat saját rendszerűeket.

Kanalkiválasztó, Borekka, Tararek, liszkeverő gépek, áru és gőztisztítógépek, elevátorok és szállító csigák, transzmissziók, tengely-

Ágák, perselyek, Sell-r és györfűtés rendszerűek
Gazdasági malomok kész és nagy hajtásra
Turbinák és vízkerekek, keret, kör és szalagfűrészek, fagyuló és csiszológépek kötérrökkel és szűzőgépek mindenféle érc és kova, bázal, mész, chatotte és gipsz részére.
Mindenféle szűző és féműtéses száj és idogon medellék és rajzok szerint.

Tömörítésű rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! — Árjegyzék ingyen bérmentve.

Hengeroratókiosok leggyorsabban és olcsóbban, szállítás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.
Hengeroratókios és köszörölő-gépek, villanyos-világítási telepek.
Tervezek, költségtételek és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

MOLL-SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindégylek doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyermek- és alfaisthatalmak, gyomorgörös és gyomorhét, rögzött székrekedés, majbantalom, vér telülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziészert évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy leposóttl eredeti doboznak 1 ft. 0. é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindégylek íveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal önozattal van záru. A Moll-féle francia borszesz és só nevesetesen mint fajlálmossáallapító beöbrzadást szer köszvény, csak és a megüldés egyén követelményeinél legismertesebb népszere. — Egy ószarú óradóli íveg ára 90 krajczár.

MOLL Gyermek szappanja.
Legúomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappan a bár okozóru ápolására gyermekek és felnétek részére.
Ára darabanként — 20 kr. Öt darab — 90 kr.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postánálvél mellett teljesítetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanisznán Rosenfeld Adólf és Fia.

KATHREINER-FÉLE
Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
 Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.
 Egyszeri szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
 5 hasábol petisortban 7, másodsorban
 6, s minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRSEM
 petis soroknál 10 kért vételnek
 fel. Kiosztási illeték minden egyes
 hirdetésért 50 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felfőlsz szellemi részre, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címezten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület,” a „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „a nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánj egyesület,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külviszámánának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETY TARTALMU HETILAP.

A sirok ünnepe.

Nagy-Kanizsa, 1899. október 27-én.

Ózai szellő suhan végig az utcákon, halk sóhaj, elfojtott zokogás kél s nyomában. A halványkék égboltozatról bánatos mosolyfák tekint alá a nap. A fák lemondással hullatják le a megárgult lombdísztiket. Az enyészett madarai, a varjak, lomha szárnycsapással röppennek fel és a magasban kirogják gyász dallalukat. . . .

A természet kitűnő milióit rendezett be a sirok ünnepeire. Kérges szív legyen az, amely nem doban meg a kegyeletnek szentelt eme szomorúan szép nappal! s ha a sírvá kedély nem is tud érezni, nem lesz képes kivonni magát az élmékedés kényszerűsége alól. A kimulás gondolata ma megállítja a századvégi embert abban az eszevesztett száguldásban, amit életnek nevez. A gyönyörök hajszája és a létért való küzdelem nem juttat időt gondolkodásra. Egész éven át feltartóztatlanul rohanunk előre. . . .

Egy csillogó tündér után, amely kacérkodva enyegyel velünk, hol bevár, hol kisiklik a kezeink közül, de sose hagy piheenni, mert ő a Remény!

November eseljen át elé érünk! Egymás mellé és után sorakozó virágos dombokból, díszes, vagy szerény, de mindig sokat mondó sírkövekből épült város, a halottak városa elé, amely elől nincs kitérés!

Egész éven át néptelenek, trések a város utcái; ma megélnéknél: tolong benne az élők városának sokasága, amely kijött, ünnepelni az elköltözötteket. Illatos koszorúk díszítik a halmozat, a színes üvegekben égő mécsek lángja sajátos fényt áraszt, apró szobrocskák itt,

drága kandelaberek ott, a gyászpompá sokféle csebecbecéi mindentűt hirdetik a megemlékezést.

Megható kacérkodása a kegyeletnek! Meglehet, hogy belévegyül a hiúság, a hivalkodás, a feltűnési vágy is! Valószínű, hogy sok szívet az a jóleső tudat dagasztja, hogy ő teaz le koszorút, s nem az ő sírhalmát koszorúzzák meg! Bizonyos, hogy a temetőben tolongók nagy részét a kíváncsiság vitte ki!

Mindegy! Azért mégis mindegyiknek eszébe kell jutni, hogy talán már holnap őt is ide kibozzák. . . . s mindegyik legalább egy sóhajjal, egy könnyezéppel áldoz annak, akit elveszített.

Mert van-e olyan boldog, aki még nem siratott meg apát, anyát, testvért, gyermeket, jó barátot, jöltevet? Ilyen boldog, ilyen százszor boldog lehetett Magyarországon, de 1898. szeptember tizedike óta mindnyájunknak van halottja: Királynéknak, Erzsébetnek.

Nem nyugszik köztünk. Koporsója a bécsi kapucinusok kriptájában áll. Nem vihetjük hozzá virágainkat, nem térdepelhetünk le mellette, hogy imádkozzunk. . . . de azért bárhol legyünk is, megtaláljuk az utat az ő szelleméhez és szeretetünk virágjait, kegyeletünk lángja, hálánk imája eljut az égbe.

Ma még elmerenghetünk. . . . Siesünk vele, mert már holnap ismét visszaülök a végzet vaskeze a minden-napi élet örült forgatagába. Csak két szót ragadjunk magunkkal a sirok ünnepeinek mai melankóliájából. Az egyik: *meghalunk*. . . . A másik pedig a róm. kath. temető kapujának feliratá: *Feltámadunk!*

Magy-Kanizsa és vidéke.

Messze terjedő vidék urálja városunkat, mint ilyen. Fővámielvi nép lakta falvak s puszták által körülvéve a magasabbfokú kulturának mintegy pedumaként emelkedik ki határai közül. A különbség, mely az ő lakossága és vidékének lakossága között fennáll, szembevetőd. A foglalkozás, a műveltség, az igények és érdekek különfélesége választja el őket egymástól. A választó vonal éles és áthágathatlan oly annyira, hogy egy rövid lélegzettel hírlapi cikk keretében is elég jellemzetesen megvonhatjuk azt.

Városunk, mint a Dunánálunk a közlekedés szempontjából egyik legserencsésebb fekvésű helye, szívét képezi azon természet és mesterségek utvonalkának, melyek a nyugati szomszéd országát az ódonatuli vidék belsejével és az ország fővárosával Budapesttel összekölik s melyek belőle, mint a szivből az erek, széjjelágnak. E szerencsés fekvés természetes befolyást gyakorol gazdasági helyzetére és szerepére. A mely város pályaudvarából naponta 46 vonat indul ki a szélfőrsza minden irányra felé, annak a városnak lakói nagyobb gazdasági tudással és élelénk vállalkozó szellemmel fognak rendelkezni, mint egy a főbb vonalaktól izoláltan álló helység lakosai. Főfoglalkozásuk természetesen a kereskedelem és másodsorban az ipar leend. Az ilyen város magába szívja a vidék termékeit, ezeknek lerakódó helyévé válik azért, hogy itt kicseréltesse, mint a nagy világpiacokon a nemzetközi termelés produktumait. Közvetlen az erők közt, melyek benne összpontosulnak és melyek belőle kifutnak a mezőgazdasági özekek által övezett szigete lesz a kereskedelemnek és iparnak és mint ilyen benne centralizálódik a vidék közigazgatása is. Ezzel aztán vele jár a számos tagu hivatalnokai karnak és az értelmiség más elemének letelepülése, az intelligencia elterjedése és a magasabb fokú kulturái fejlettsége.

Ez áll városunkról is. Messze terjedő és virágzó kereskedelmé és fejlett ipará;

állami, törvényhatósági és városi hivatalnokok, ügyvédek, orvosok, tanárok stb. szóval az intelligencia nagy száma igazolja ezt. Ezt és azon kivételés helyezet, melyet mint rendezett tanácsosai bíró város, a hozzártó helységnek közt elfoglal azzal, hogy a közigazgatás alsóbb fokán ezekétől különálló vezető orgánussal bír.

Ezzel szemben vidékének gazdasági és társadalmi helyzete teljesen eltérő jellegű. A földművelés és a szerényebb kultúra domborítják ki a különbséget, mely határt von a város és vidék lakóinak érdekei között és az egy állami közösségben élő embereknek a történelmi folyamán és a jelenben is separativus törekvésekre adtak alkalmait. Gondolatlanul tessük a jelenésgé, ha fontolóra vesszük azt a szervez összerűgést, mely a nemzeti vagyonosodás minden egyes tettejéig között fennáll, csakhogy eltagadhatatlan létező tüneményekkel állunk szemben. Egy tágabb körrel szemben fennálló érdekűközösség t. i. szűkebb körre nézve érdekelletleneket foglalhat magában és a közös érdekek által összefűrtöz nemzetszopokot az egymás között végbemenő verseny hívja fel a küzdelemre.

Nagy-Kanizsa és vidéke a lakosok foglalkozásának és kulturájának különbsége folytán két érdekűk képviselői, dacára azon gazdasági konszisztenciának, mely közöttük fennáll.

Ez a viszony indította a város közigyűlést arra, hogy egyik tagjának indítványát, melylyel Nagy-Kanizsa városának önköl választó kerületé való alakítása vétetett célba, elfogadja. A f. hó 17-én megtartott gyűlés bizottságot választott, mely az országgyűléshez ez iránt felterjesztendő kérvényt megszerkeszte és a legközelebbi közgyűlésnek jóváhagyás végett bemutatssa.

A kérdésnek nem politikai oldalát vetük ügyre, hanem azon társadalom-gazdasági tekintetek, melyek ezen reformnak jogosságát igazolják. S bár közrendészeti szempontokból ennek kezeltvitelére annyiban károsan fog hatni,

a mennyiben városunkat, mivel a járási választó kerületnek is szükségképpen választási székhelye leend, minden alkalommal két ízben fogja a választási mozgalmak színhelyévé tenni, örömmel fogadjuk a közgyűlés határozatát. Az a további furoromok is csak sikert kívánva nézünk megvalósítása elé.

A Kereskedelmi s Iparkamara jelentése.

Soproni kerületi keresk. és iparkamara e héten küldte szűjjei jelentését az 1898-iki év közigazdasági viszonyairól. A jelentésből a következő érdekes adatokat vesszük. Az 1898-iki év a kerület kereskedelmének iparnak és forgalmának hanyatlását tünteti fel-oly nagy mérvben, hogy hosszú évekre kell visszamenntünk, ha párját akarjuk megtalálni.

S a közigazdasági élet majd minden terén észlelhető ezen pangás annál lesújtóbban hat, mivel ugyanezen idő alatt a nyugat nagy iparállami szinte káprázatos haladást tüntetnek föl s kereskedelmük, forgalmuk s iparuk számára mind újabb és újabb piacokat hódítanak a messze keleten.

A gabnakereskedelem.

A gabonakereskedés az év folyamán a legnagyobb mérvű hullámlásos mentek keresztül. A készletek az év elején oly csekélyek voltak, mint már régen nem; a malmok beföldi áruval nem voltak képesek szükségleteiket fedezni s így beállott az a sir, szent ellőtűnk, hogy külföldről: Oroszországból, Romániából és Amerikából kellett hazánkba gabonát hoztatni. Kerületünk skárhőy máma az év egy részén át orosz gabonán örült. A külföld, a növekvő keresletre támaszkodva, árárt fokozta s így a buza és rozs ára, mely az év elején még 12 frt, illetve 8 frt 50 kr. volt, körülbelül május hó közepéig folytón emelkedett,

TÁRCA.

Elhagyott sir.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

Nemzeti társadalmunk egyik legfőbb vonása a hőseink iránt való hűs. Nincs oly szív, mely ne érezze meghatóttaságot a hazáért elesett vitézek iránt; — nincs oly magyar, kinek szívében hőseink iránti emlékek, azok iránti bódulat leggerányúbb szikrája ne lakozna. Szent mindenki előtt az a hely, hol csak egy hős is nyugszik, szent az a föld, hol csak egy magyar vére folyt is a hazáért! Hány oly sir van megjelölentlen, hol századokkal eselött elesett vitézek csontjai porladoznak a nyirkos föld alatt? Hány hely van megjelölentlen erdőn, merőn, s pusztaságon, hol a hősök sírján a legszebb virág fakad, mintegy hirderte a némaságnak, hogy a hősök csontjából kapja az életét erőt, — nincs senki, ó van tehát hivata öröködni a drága hamvak felett? Szent nekünk az a föld, hol hőseink nyugszanak; — drága nekünk az a virág, mely a hősök sírján fakad mégis hány hely van, hol sejtésbe ment, a történelem által csak mellekesen megemlelt hősök portádozó csontjai hevernek? Szémtalan sok az a hely; — nekünk, kanizsaiaknak is van egy ily temetőnk, elfeleveszt mindenki által, csak a pásztor, ki néha-néha arra terügelni nyájt, emlékszik meg róluk — *OM* a sirban nyugró hősökről — egy-egy mely

sóhajjal! . . . Ez a hely a récei ut mentén jobbra fekvő erdő: a katonate-mető.

A történelem nem tartja érdemesnek a katonate-metőben egy közös sírban nyugró 1601. év november havában elesett hősök önfeloldozásáról részletesen megemlékezni, de tölünk kanizsaiaktól, szűlőföldünk s lakhelyünk iránti szeretetből megkívántatnék, ha e sirban nyugró hősök emlékeiről kevés áldozatkészéggel megemlékeznénk!

Rég volt igaz, midőn Kanizsa vára 1600. év október hó 22-én Paradeiser György német származású várkapitány áruása folytán a török kezére jutott, mely gyávaságáért ó cinkostársával együtt életével is lakolt. Kanizsa vára, mint a dunánatuli vidék nyugati részének egyik legfontosabb erőssége, hivata volt a töröknek Ausztriába való benyomulását megakadályozni; — elestével az udvari körökben annak felszabadítása erősen hangoztatott lett, s annak teljesítését a leggrvidebb időre határozták el. Követéséget menesztettek olasz, francia, spanyol udvarokhoz, valamint a szent-szték támogatását is kérve. Székesfehérvár felszabadítása után 29000 főnyi csapat-tal II. Ferdinánd magyar királyi (akkor még főherceg) 1601. év ószén megszállta Kanizsa környékét.

Amrád Hasznán még idejkorán érte-sírelvé Ferdinánd főherceg és az udvari körök szándékáról, Székesfehérvár felszabadítása után tudta, hogy Kanizsa vára a tar, s még jó előre sikerült a vár katonaságát 9650 főre szaporítania,

magát élelmi szerelkek ellátói a vár megerősítésére a szükséges intézkedéseket megtenni.

Szeptember 10-én a tőbor hat részre oszolta, őt a vár körül helyeztették el, egy pedig tartalékba, legkivált Ferdinánd főherceg testőri szolgálatára rendelatták. Másnap, azaz szeptember 11-én reggel dördült el az első lövés, s néhány napig gyúgáz után a vár falai omladozni kezdének, s ha a vár körül elterülő mocsár s vízzel telít sáncok gátat nem képeznek, az ostromlók sikertűl voloa rohammal megközelíteni a várat s esetleg győzelemre verődni. Gallion ezeredes mindent elkövetett, hogy a vár körül elterülő mocsáron keresztül roham-utát készíttessen, mely ostrom ut elkészült ugan, de a roham mindig szerencsétlenül végződött, ug, hogy több külföldi csapat vezére súlyos sebet kapva, az ostrom alatt meghalt.

Szeptember 29-én zord idő állván be, az ily időhöz nem szokott spanyol és olasz katonák közül többen elhaltak, miért is a külföldi vezérek unozására Ferdinánd főherceg haditanácsot tartva, ott a várnak az összes haderővel leendő megtámadását határozták el. Hogy miért s miért em, a határozat fogalmaztatva nem jún, hanem kisebb-nagyobb öszekölözések történtek, melyek rendszeren az ostromlók veszteségével végződtek. Az ily időnél rosszabb s rosszabbra fordulóvá, az ostromlók közül elesetek pótólva nem lőnek, dacára annak, hogy Ferdinánd a magyar hadsereg egy része-szének hozzácsatlakozására bizott, mi

azonban azok másutt levő elfoglaltsága miatt meg nem történetelt; — november 12-én egy utolsó felszűllítást köldött Hasznán béghéz a vár megadására érdekében, de Hasznán felelet helyett egy hűvelly nélküli kardot adott át a követnek. Az időjárás napról-napra rosszabb lett, az ostromlói sereg napról-napra apadt, pót-lára okvetlen szükség segélyt kér, Ruswurm tábornok körülbelül 8000 főnyi csapattal november 14-én meg is érkezett. Ekkor azonban az időjárás rosszra változott, (esett a hó, a vár körül elterülő mocsár beágyott,) hogy azon keresztül vég-ő erőmegfeszítéssel sikerült volna az ostromlókhoz esuteg a győzelem. November hó 16-án Ferdinánd haditanácsot hívott ösze, melyen egy utolsó kísérlet megtétele határozák el ismét; mielőtt azonban ezt megtették volna, egy elfogott török kém azt vallotta a főhercegnek, hogy őt Al Hasznán az új nagyvezér küldi a Hasznán béghéz, kitársára budizta öket, mert rövid idő múlva nagy hadsereggel indul Kanizsa alá az ostromlók ellen.

Ferdinánd a kém előadásának hitelt adva, az elvonulási parancsot adta ki, ő maga csufosan megszaladt, a hátra-levő sebesült katonáknak minden védelem nélkül hagyva, kikre a dűhös török a várból kirohanna, a mai Felső-erdő és Békástöl-erdő közötti halmon elhelyezve volt katonák között iszonyu pusztítást vívén véghez, a bétrahagyott zászmányt összeszedve, csuháj! kiabálás mellett ülte meg győzedelmének örömet.

Az elesetteket a Felső-erdő és Békástöl-erdő közötti dombon egy közös sírban temették el, a mely hely azóta „katonate-mető” néven ismeretes.

E sirban nyugsznak azok, kik Kanizsa vár felszabadításáért — habár sikertelen volt — feláldozták életüket. Szent előttük az a sir, szent ellőtűnk annak minden hantja, mert szűlőföldünk laklilyűnkért elesetek hamvait takarja! Ne kérdezzük, hogy kik voltak ök, magyarok, vagy nem, öket megilleti a tisztelet és kegyelet, mely midéz ideig szívünkben hídégségre talált. Megilleti az utókor kegyelése, különösen tölünk kanizsaiaktól! Nem jelöli semmi sírjukat, csak a vén tölgy hirdeti sugva buva, hogy van a domb, mely a katonate-metőben van, Kanizsa vár felszabadításának megkiesér-lesékor elesett hősök hamvait takarja. . . . Es sokan, nagyon sokan nem tudnak erről semmit! Nem ismerik e drága helyet, mely megérdemlené, hogy városunk hazafias lakossága által jobb karba tétesseék, az elesetek emlékeit csak egy szerény emlékkő jelölje az utókor-nak.

Legyen bennünk áldozatkészésg, áldozzunk csak egy keveset is az ott nyugró hősök emlékének; — legyűnk mindnyóján egy Antigonékn, keressük fel azt a sírt, nyessünk bantól fölé s hint-sük tele azt az elismerés babérvirág-val! . . .

Antmann S.

egy, hogy ez idő tájt a buza 15 frtra, a rozs pedig 10 frt@ krra szökkent. Az őrségi áremelkedés a fogyasztás szükségkép beállt csökkenése révén önmagában bírja korlátozóját; ugyanez volt most is tapasztalható. A buza és rozs mellett a pótlóanyagok nagyobb jelentőséget nyertek; kelendőbbek oly mértékben fokozódott, a mely mértékben csökkent a buza és rozs, minek következménye a két utóbbi gabonamem árcsökkenése lett. S mintán a vetések állása június hó végeig a legszebb reményekre jogosított, bár árúhátrólat tekintetében nagy volt a hiány, az árcsökkenési folyamat ez időben nemcsak nagy nem szakadt meg, hanem a külföldi gabona várakjának ideiglenes felfüggesztése érdekében osztrák részről megindított morogalom révén még újabb lökést is kapott úgy, hogy az árak alzárlásának rohamos jellegét öltött. Szeptemberben a buza árát már ismét 8 frt 50 krral, a rozst pedig 6 frt 75 krral jegezték. Csak október hónapban, midőn a kiadatlag érte el a keresletet, állott be az árkérdésben fordulatl, s így az árak a buza 15 frtra, a rozs pedig 8 frt 25 kros színvonalra emelkedhetett.

A gabonakereskedelmnek nagy élénkséget nem igen fejthetett ki, mert a mezőgazdák az eladásban, a malomok pedig a vételben igen tartózkodók voltak; különben a megkésélt aratási és cseplési munkálatok is igen érettek és tekintetben hátrányos befolyásukat. Az árúhiány miatt a kivitelűi üzlet sem öltöhetett figyelemre méltó arányokat, mert a nyert megrendeléseknek árú hiányában nem lehetett megfelelni.

A gabonamemek kivitelének a minőség fogyatékos volta is nagy gátját képezte. Buzánkkal, melynek Alsó-Ausztriában bonyolult piactól megszerezni, Stjer-oraságha, Karintiaha, Krajnáha és Istria-ha szorultunk. Rozsnaknak eleinte bécs volt a piacpca, innen azonban csakhamar kiszorítottunk és így e gabonamem számára is Stjerben, Karintiaha és Krajnáha kellett piacot keresnünk. Az árúhiányt volt tulajdonképpen a leggyöngyöbb az árú hiányos minőség és főpccpca, Dél-Németország, jó termésé miatt. A szebb árú beföldön is elhelyezést talált, a kifogásolható minőségűnek pedig az osztrák tartományokban is nehezen lehetett találni. A zalkivitelű Alsó-Ausztriába irányult, míg a tegeuri-üzlet nem igen tudott lendületet venni.

A vasúti kocsihány, nevezetesen a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság és a győr-sopron-ebenfurti vasút vonalain, a gabonakereskedelmre ez évben is bonyolító hatott. A feladott árak 8—10 napi késéssel való tovaszállítása gyakori eset volt, de előfordult, hogy a Zala-Szent-Mihály és különösen a Zala-Szent-Iván déli vasúti állomásokon a gabonaküldeményeknek hetekig kellett a továbbállításra várakozni. Ez a körülmény igen furcsa világot vet a különben az ületvilággal szemben mindenkor előzenykedő transzport magva-vasúti vállalatainkra, mint hogy élénkséggel forgalomról az 1898. évben szó sem lehetett. Vasutaink e magatartása a tavalyinál kedvezőbb kivitelűi konjunkktúra esetében a kivitelűi forgalom megőzőbötődését lehetett volna.

A gabonamemeken kívül nagy jelentőséggel bírnak kerületünkben a hűvelyes vetemények is, melyekből kereskedőink körülbelül 100.000 q-nyit exportálnak éveankint. E kereskedelmi ág az elmúlt évben rendkívül mozzanatok nem mutat föl. A kivitel-üzlet is Ausztriába, a nyugateurópai államokba s kis részben Amerikába irányult.

A takarmányemdek közül kereskedelmi szempontból első helyen áll a szén, melyből tekintélyes mennyiség került évenként kivitelre. Főképp Mosonmegye és Sopronmegyének rébüközri része az, melynek vasúti állomásain a legtöbb takarmány-üzlet történt. Ez állomások közé tartoznak Lébeny-Szent-Miklós, Moson-Szolnok, Moson-Szt. János és Kapuvár. E kereskedelmi ág is gyakran szenved a vasúti kocsihány miatt; a kereslet a külföldi részben egyszerűen, tömegesen lép föl s ilyen esetben a vasutak képtelenek elegendő kocsikat rendelkezésre bocsátani.

Borkereskedelmünk az elmúlt év éppén nem volt kedvező. Kerületünk e nagy fontosságú kereskedelmi ágának fizetmeneti szabályozóját első sorban az előző évi, másodsorban a folyó évi szüretben bírja. A szüret e két évben ha mennyiségileg kilégítő is volt, minőség tekintetében igen sok kívánni valót hagyott fenn. Ennek hátrányos befolyása nem volt az egyedül, a mi borkereskedelmünk helyzetét megnehezítette. Borkereskedelmünk boldogulásának akadályai közé kell számítanunk fő kivitelűi piacunknak, Alsó Ausztriának, ezévi kintű szüretjét, a melynek révén verőnk nagy részét egy időre elvesztettük; Tirol versenyt, mely a nálunk törvénytiltotta törköbróval jobb borainak Ausztriában le nem küzdhető vetélytársát képezi; a hamis borral kereskedők versenyt, a kik az amugy is olcsó alabot 30—40% vízzel szaporítva, hitetetlen alacsony áron hozzá forgalomba; a borhamisítók törvényes üldözéséről követett hibás módszert, a mely nyilvános, lármás eljárásait — minek kiövései főképp a borellenőrző bizottságok tisztelet felvonulási pinéck látogatásai alkalmával s a borminta-vétel, tehát az eljárás legelső lépésének, hirliapi uton való világgá krtölése — a szolid borkereskedelemlnek is lomlási ideit elő; a mostoha gazdasági viszonyoknak általánosban érettebb bényitó hatását. Az eredményes megoldás ennyi akadály mellett csoda-e, ha régi kivitelűi piacaink majdnem teljesen elvesztettük? Kitarító, következetes és fáradságos nem ismerő törekvés, iparkodásra lesz szükség, ha a nagy arányokban folyó szőlőfelújítási munkálatok révén korábbi színvonalát vissza-nyert szőlőtermelésünk fölívragzásának föfeltételeit, borkivitelűi piacainkat, ismét meg akarjuk szerezni.

A legnagyobb szőlő természetesen a szőlőfelújítási munkálatokra fordított. E téren örvendtes jelenségnek kell vennünk, hogy maguk borkereskedők cégeknek járnak elől a jó példával, a mennyiben nemcsak a ezekbelyeikhez közlekedő területeken igyekeznek új szőlőkertek létesítésére, hanem fölkeresik az Alföld őrségi kiterjedésű immunis homokterületeit is, a melyeket 100 holdanként ültetnek be ellenálló amerikai vesszőkkel. Reméljük, hogy e nagy áldozatokkal végrehajtott munkálatoknak meg lesz az óhajtott eredményük a 1903-ig, midőn az oltasz bor behozatalt megkönyvítő szerződési záradék hatályt veszti, sikerülni fog borkermelésünk oly színvonalra emelni, a mely az oltasz bor behozatalt fölöslegessé teszi.

A must árak az 1898. évi szüret után magasok voltak; ennek a körülménynek kell betudni, hogy Sopronmegye borkermelési a szüret muston eleinte nem tudtak találni. Midőn azonban a kereslet tartózkodása folytán az árak mérséklődtek, az újbor legnagyobb része gyorsan elélt. Zalamegyének ezzel szemben mindjárt a szüret után élénk forgalom fejlődött ki.

Sopronmegyében 11—15 frtot fizettek a téher szőlő mustjért, míg a fekete szőlő mustján 10 frtos árak mellett is nehezen lehetett találni. Zalamegyében a balatonvidéki fejtett borok árai 15—18—22—30 frt közt váltakoztak, a termelési hely és a faj szerint.

Kereskedelmi s iparkamara.

Hírdetmény. A győr-sopron-ebenfurti vasút soproni üzletigazgatója 74 köbméter tölgy váltófalpa szállítására hirdet pályázatot. Erről az érdekeltekkel oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a pályázati hirdetmény és a méretjegyek hivatalos helyiségünkben a hivatalos órák alatt megtekinthető. Az ajánlatok f. é. november hó 1-ig nyújthatók be. Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hírdetmény. Értesítjük a kerületbeli érdekelteket, hogy a pénzügyminiszter ur a fizesési iparosok által használt s a kincstári fémkocokban termelt mározó szőlő árjegyzékeket, melyekből úgy az árak, valamint a fizetési föltételek is kivethető, a kamarának havon-

kint rendszeren megküldeti. Fölvijuk tehát az érdekelteket iparosokat, hogy a mennyiben az árjegyzékek megtekinteni, vagy arról másolatot nyerni óhajtanak, forduljanak a kamarai irodához, Sopron, 1899. évi október havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Vármegyei szabályrendelet az iskolarend védelme tárgyában.

Ezen szabályrendelet hatálya a vármegye egész területére kiterjed és jelenleg van kibírdotás alatt. A községekben azután jóváhagyás végett a magas minisztertanács feltejesztetik.

1. §. Amennyiben súlyosabb beszámítási alkú eső bűncselekmény nem forog fenn, kintágtat követel és 50 frig terjedőböt pénzbüntetéssel büntetendő:

- a) aki valamely nyilvános iskola tanhelyiségbe a tanítás ideje alatt engedelm nélkül bemegy és a tanítást szándékosan bármely módon megzavarja, vagy pedig onnét az illető tanít, tanító vagy helyettesének felhívására azonnal nem távozik;
- b) aki az iskola bármely helyiségében a tanulóknak előtérkedelven, vagy oly kifejezést használ, vagy pedig oly magyarázatot tanúsít, mely a tanári vagy tanítói tekintélyt sérti, vagy kisebbíti;
- c) aki a tanulóra vonatkozó jogos tanítói intézkedést szándékosan meghibisítja, vagy a tanítót az ily intézkedéssel szemben engedelmességre bírja.

2. §. A pénzbüntetés az illető iskola alapja javára fordítottó és behajthatatlanság esetén az 1879. XI. t. c. értelmében elzárásra változtandó át.

3. §. A jelen szabályrendeletbe ötközös kibírdotás alá a 3854/1880. sz. belügyminiszteri rendelettel kiadott eljárási szabályok követendőek.

HIREK.

Haltatlank. Szomorú névsor az, melyet a halotti anyakönyv városunk társadalomának ez évben nov. 1-ig sírba szállt kiválók tagjairól elénk tár. Ime elsoroljuk neveiket, hogy ismét megemlékezünk róluk s kegyelettel adozzunk irántuk: Rozonyi Lajos polg. isk. tanár, Asztalos Gyula szigoros orvos, Dobrovits János jñ. Fehérszög orvos, Vasuti főmérnök, Judás György városi szűzember, Simon Antal posta- és távirta főtiszt, Kisfaludi Pékty Gyula vasúti főtiszt, Horváth György posta- és távirta főtiszt, Gosztovai Ferenc nyg. honvéddadnagy, Dr. Gerő József orvos, s még sokan, kikről megemlékeznünk, ha nevétek nem is soroljuk fel.

† Gránthut Fülöp. A nagy-kiszai kereskedelmi világ egyik legregebb tagja, a Gránthut Fülöp és fia tekintélyes és nagy hírnévnek örvendő cég alapítója f. hó 26-án 79 éves korában meghalt. Az elhunyt városi képviselő, a n.-kiszaii taképzőint., déliai taképzőint., a Kereskedelmi s Iparbank igazgatóságának és az izr. bitközségnek tagja volt. Halálát fiai: Gránthut Alfred és Henrik, valamint leánya Rasoch Gyuláné és kiterjedt rokonsága gyászolja. Elhunytá városszerte özinte részvételt keltett.

Belpécs a szabadelvű pártba. Gróf Festetics Tassiló, a mint a „K. H.” írja, levélben tudatta a szabadelvű párt elnökével, hogy Széll Kálmán miniszterelnök egyénisége és politikája iránt teljes bizalommal viseltetvén, a pártba belpécs.

A szabadelvű párt szervezése Zalában. Elmetítettük annak idején, hogy Zalavármegye közigazgatási bizottságának tagjai közül többen elhatározták, hogy a megyében a szabadelvű pártot szervezni fogják. Ez iránt november hó 15-én Zala-Egerszegén az Arany-Bárány szálloda nagyszobájában előtérkezlet lesz, a melyre az egyes választókerületiek befolyásos választóit Barcza László közigazgatási bizottsági tag hívta meg.

Házasságok. Milhoffer Kálmán, a nagytöltes intézője, november hó 5-én köt házasságot Hochmann Annával, a kamarai tanárnéval.

Luria Sándor f. hó 29. ént köt házasságot Keszler Szerén kisaszonnyal, öz. Keszler Leányóval.

Szirtes Henrik, a helybeli izr. polgáriiskola rajztanára, november hó 9-én köt házasságot Singer Elvira kisaszonnyal Csurgón.

Két szabályrendelet. Két szabályrendelet látott utóbbi időben napvilágot, melyeknek ötvös hatása nem fog elmaradni. Az egyik a piaci árrendéseket vagy elővételközött rendszabályozza meg, a másik a rendőri bejelentésekről szól. Ezzé idő óta oly egyének, kik rendes kegyelettel nem bírnak, barangolják be a várost és idegenből Nagy-Kaniszra szakadva, szaporítják a város szegényeit. Az idegen személyek nyilvánvartása most már lehetséges lesz, nem rejtőznek el a keresett egyének, ugy, mint eddig, a névtelenség leple alatt, mert, si fog jutni a bejelentő-lap a legszerényebb kunyhóba is. Sok munkaterhet ró az idegenek nyilvánvartására az amugy is elgyőzött rendőri hivatalnokokra, kik felemészítik magukat a munkában, azért helyén lenne a rendőrséget legalább egy rendőrfőnökmával szaporítani, mert azt a munkát ember alig bírja, melyet a felek panasznak a városi és mezőrendőri ügyeknek elintézésére igényel és melyet most már a rendőri bejelentések még szaporítani fognak.

Vármegyezházából. Zalavármegye közigazgatási bizottsága november havi rendes ülést 14-én tartja. — A megyei tiszti és jegyzői nyugdíj-választmány, 28-án ülést tart.

Kéréslem adakozásra. Elérkezett az idő, midőn fa és téli ruha beszerzésére fordítjuk jövedelmünk egy részét, hogy nyugodtan nézhesünk a külsőben álló tél elébe, mely rövid napja dacára oly hosszú és szomorú szünetet az elmúlt szép évszakoknak. De ennél szomorúbb a tudat, hogy számtalan szegény a legnagyobb küzdelem mellett sem képes magának, esetleg családjának csak a legzükségesebbet is megszerezni, hogy hideg és éhség ellen védekezhessen. Elők sorban a szegény és árva gyermekek szándó sorsáról kell megemlékeznünk és tehetőségünk szerint őket támogatnunk, hogy legalább az évben egyszer nekik örömet szerezhessünk. Így a Ker. Jót. Nőegylet legutóbbi ül. felső el lón határozta, hogy bevett szokás szerint az egyesület ez évben is karácsonyi lelruházás eszköztől és ebben 12 iskolási gyermek részvétlét fog. Ezenkívül még több egyesület és asztaltársaság fíradozik megint ez ügyben, valamint egyesek is lelruházást ismert szegényeket. Azonban a szegények és árva száma oly nagy, a kérelmezők máris naponta jelentkezők. Vajha nagyjóléti adakozók kegyelmességük hozzájárulni az adakozóhoz, akár ruhában, vagy egyéb tárgyval, esetleg a legeséke legyebb pénz adományával is, hogy minél számosabban élvezhessék jötelemünyek.

Névmagyarisítások. Weisz Salamon nagy-kiszai lakó, valamint Árpád és György nevű kk. gyermekei nevének „Violá-ra, — Stern Ignác zala szentgróti lakó, valamint kisk. gyermekei Piroksa, Dénes és Jolán nevének „Szalá-ra” kért átíratztatását a belügyminiszter megengedte.

Alapzabály jóváhagyás. Balatonfüred és vidéke társadalmi érdekeit szolgáló egyesület alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Körjegyző választások. A mura-sznt-mártoni körjegyzői állásra folyó hó 16-án megejtett választáson Földes Imre egyhangulag megválasztott. — A perlaki községi aljegyzői állásra Füzési Gusztáv, csáktornyai szolgabírói irnok választották meg.

A gonosz barát. Gelén f. hó 13—15-ike kösti napokban Eustachia György téglamunkástól, míg kint dolgozott, kunyhójában függő kabátja zsebéből 225 frt készpénzt elloptak. A gyereku tagadása ellenére Gradnics Ferenc, a káros barátjára irányul, a ki egyedül tudott a pénzbelhözjáról s egyedül ő szokott bejárni barátja kunyhójába. — A tettenkapott tolvaj, Rehbberger Jakab mura-szntmártoni kereskedő f. hó 16-án

éjjel felszöregte Glavák István odaváló parasztember és 160 kiló rozost ajánlott neki megvetésre Rehbberger hűljandók nyilatkozott a megvásárolására, azonban a titokzatos éjjeli ajánlat gyanusnak tűnően fel neki, míg Glavák az árú elhozatalára lakására ment, oda hívta a bírót. Midőn a visszatért Glavák Rehbbergernél megpillantotta a bírót, eldobta a zsekkokat és eszeveszte. elszaladt. A csendőrök kikutatták, hogy Glavák az árú Basner Lórántól lopta 11—12-ike közötti éjjel, feltörve annak éléskamaráját. A megszökött tolvajt nem sikerült kézrekeríteni.

Halálköz. Fischer József, a régi kauzisei polgárok egyik városszerte ismeret aiajai f. hó 26-án, életének 87-ik és boldog házasságának 22 ik évében elhunyt. A boldogult 22 ik képviselő és 48-as honvéd őrmester és dacára sváb származásának kifogástalanul hazafi volt. Kedélyes modora és kérszetlen ösztönzése miatt polgári körökben nagyon kedvelték. — Ma délután 4 órakor temetik a Telek-utcai gyászszobából.

Tíz támadt folyó hó 25-én delölt 7,11 kor a Magyar-udán Horvát Sipa István határási Meggyallat egy hidas deszkatelejt és elégett egy közelében volt néhány szekere való árszámla is. A tüzet csakhamar elfojtották és így szerencsére az összes kar nem halad meg 23 frtot. Kelekezése állítólag gyermekeknek gyufával való játszódozásából eredett.

Szegénygyűnk rendezése győnyörűen és rohamosan fejlődik, lehet ezt tapasztalni abból, hogy a koldusok száma, a kiket az ördög sem ellenőriz, minden csütörtökön szaporodik, az oldalutókban meg ha csütörtök, ha nem csütörtök, eszarakat járnak kelenek a kecskéket. De azért a községülési jegyző-könyvben van szegénygyűnk bizottság, sőt a kötszvetés rovatában rendőrség is van.

Szalézet. Halmai Imre szántársulata november hó első napjában megkezdte előadásait. A társulat jól van felszerelve; jó erőből áll s így a nagy-kauziseiak élvezetes estékre számíthatnak. — Keszthelyen e hó 24-ikétől kezdve Havy Lajos társulata tart előadásokat.

Mészbe fulladt. A csáktornyai járásban fekvő Farkashegyen Nyvák István 8 éves fia a meszögödörbe esett s ott lelt halálát.

Tóhába fullt gyermek. Gut István gellenházi gazdálkodónak Mari nevű 4 éves leánya a minap a bekerületlen tóhához ment és beleesett. Szegényke sokáig evickélt a vízben, de nem tudott partra vergődni s beleült. A hatóság vizsgálat vétkes gondatlanságból eredő jelenséget látván felmerült, az ügyet átadta a büntető bíróságnak.

Szélfűhős Bozokok. A minap a bozoki kormcsába beállított egy állítólag z.-egerzezi, urasan öltözött fiatal ur a kormcsorással beszélgetésbe ért. A zala-egerzezi pénzügyigazgatónak adta ki magát s — úgy mondá — a fiánccokat ellenőriz. Beszélgetés közben az idegen szivart kért, de nem kaphatott, mert a kormcsorás a magas zsebébe is adó miatt nem tart trafikot. Az ál pénzügyigazgató azonnal ajánlkozott, hogy ő olcsón kieszárlja a trafikot, csak adjon a vendégölés 5 pengőt stempire. A kormcsorás azonban nem ment lepre. Elfogadta ugyan az ajánlatot, de egyelőre csak 5 hatost adott az idegen urnak avval az ígérettel, hogy a többi majd bevisszi a városba, csak írja meg a folyamodást. A szélfűhős az 50 krajcárt is zsebreágotja, jól meguzonszótt s ment tovább a fiánccok kerésni, de bizonyos, hogy nem akarja őket megtalálni.

Kutba ugrott. Özv. Kriszán Károlyné szül. Dobai Zsófia monozóli lakós folyó hó 18-án a kutba ugrott és belehalt. Tettnének okát nem jelzik.

Szántás közben megfulladt. Pinter János, zala-egerzezi cigány-utcai lakó, 19 éves legény kiment a mezőre szántani. Munka közben régi baja, az epilepsia elérte és arca bukkott. Mivel nem volt senki közelben, a ki a szerencsétlen fölemelte volna, megfulladt. Már csak halva szállították el hozzá tartozói.

Selyem báliszövetek 45 krtól
14 frt 65 krig méterenként — saját gyaráimból —
Minták postafordultával.
Magyar letelezés. Széjéba kétszeres letelezés ragasztandó.
Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(sz. és kir. udvari szállító).

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikós, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín- és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousok a gyárból! Privát fogyasztóknak postabár-, vámmentesen s házhoz szállítva.

A szénlég beszerzéséről.

Figyelmetlenül szőlőbirtokosainkat, hogy a földművelésügyi miniszterem legújabb rendelete értelmében a szénlég beszerzésénél a következő pontokra kell figyelemmel lenni: 1. C-ak az a fél kaphat szénlégnek, a ki a szénlégnek árát együtt a hordó teljes árát is biztosítja cnyánót lefizeti. 2. A szénlégnek hordók árát a miniszterem a következő összegekben állapította meg: egy méter-mázsás szénlégnek hordó ára 15 frt, 2 mm.-é 23 frt 5 mm.-é 35 frt. 3. Szénlégnek hordó a letett biztosíték ellenében is csak oly feltétellel szolgáltatható ki, hogy az illető köteles a kiszolgáltatás napjától számított három hónap leforgása alatt a néma lévő hordót, vagy hordókat ugyanabba a raktárba visszazsároltatni, ahonnan az kaptta. 4. A kelő időben, vagyis a fentebb emített időn belül visszazsárolt hordók után letett biztosíték kiszolgáltatni; ellenben ha a köcsözött hordó a jelzett határidőn belül nem szállított vissza, az illető fél a letett biztosítékhoz a határidő utolsó napján elveszt.

— Állati betegségek meggyékben. Tenyésztés miatt egy közeg, míg sertésvész-járvány miatt 48 közeg van az idő szerinti vármegyékben hatóság zár alatt.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

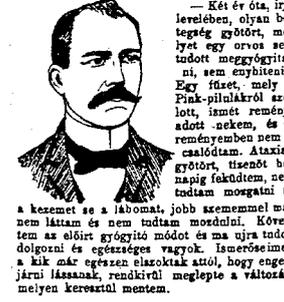
Halálozások: — Október 20-27-ig. — Weisz Juliánna öz. Weisz Salamonné ir. koldu, 76 éves, végelgyenülés. Nagy Anna Cike Józsefné rk. naprázom, 60 éves, agy szélhódás, Szent Bazília Fritschmann Samoné ir. házól neje, 35 éves, vérmegezés, Samoné János rk. naprázom, 14 éves, tüdőbőrny, Ács József rk. 1/2 óras, koraszülöttség, Frey-städter Regina öz. Weisz Mórné ir. 79 éves, végelgyenülés.

Születések: — Október 20-27-ig. — Singer Márkus házól, Kálmán, Szeff József földműves, József, Pirtó Sándor mozdonyvezető, Lajos, Hóbor Lőrinc hivatali-iskola-érseked, Szabados Vilma hárszentes, hátra szülött, Sárkány János hárszentes, Anna, Gerőcs József halpados, János, Takács János honvédkormány, Katinka, Nem Lajos kereskedő, Pál, Proszonyai József naprázom, Vendel, Schless Anna kőbányász, Károly, Ács Igncz cipész, János, Takács Mária család, Anna, Rintper Borbála hárszentes, József, Deszenyi Anna munkás, Borbála.

Házasságok kötötték: — Október 20-27-ig. — Ferencsik Péter naprázom — Horváth Annával, Bedó János kocsis — Csordás Terézsel, Horváth József zenész — Vörös Anna, öz. Lakatos Jánosnéval, Krug Mihály munkás — Bogar Juliánna öz. Billegé Páterével.

ATAXIA.

Már ez a szót elmondja is eléggé elárulja, hogy ez a borzalmas, eddig gyógyhatatlan betegség, mely a közönséges elmebetegségekkel szemben a test funkcióinak megzavarása. Minden mozgás rendje és szabályozottsága megsérül; a beteg olyan, mintha szélben emelt és motha bűna volna, mely bennszerte különben csak látárgyök. Gyakran a szemmozgás is hajlós és a látás gyöngyűl. Ideggyökjeim, gyomorjaim támad és bizonyos nyomon egészen elhalnak. A mikor a beteg felel meg az izmának ereje, de ha áll, akkor mozdulatlan nem tudja egy óráig egyeztetni, hogy meglegyen a látás hatáskörébe tartó erősen előtűnő a főbb és mindenbe belekötök. Szíriáktól egyáltalán nem tud járni. Ha szemét becsukja is, lábszárait egyvélre illeszti, elveszti egyensúlyát és előre bukik. Teljes kifejlődésekor az ataxia a leggyakoribb veszedelmbe dönt áldozattá. Fájóma növekedés, a villámgyorsasággal jelenetűk fájdalom mind rövidbe időközben lép föl és gyakran gyomorjait kiseri. Végül megbetegszik a véli is és a szerencsétlen ember a halálé. Az ataxia csak ezek a szimptomák. Örvénytelenül szűköszt, hogy a borzalmas betegség ellen alkalmas szert használjunk a következőkben elmondjuk Leroy Konstant ur esetét A astines-ban. Salú mellett, Franciaország, (Sarrhe-Departement) az ő megmentése a Pink-pilula volt.

— Két év óta, írja leírásában, olyan betegséget győztem meg, melytől egy orvos sem tudott meggyógyítani, sem enyhíteni. Egy fűzet, mely a Pink-pilulákról szólott, imént reményű adott nekem, és a reményemben nem is csalódtam. Ataxia győzött, tiszten hónapig feküdtem, nem tudtam megmozdítani se a kezemet se a lábomat, jobb szememmel se nem láttam és nem tudtam mozdulni. Körtetem az előirt gyógyító módot és ma újra tudok dolgozni és egészséges vagyok. Imésemért, a kik azk egészen elszakított atól, hogy engem járni lássanak, rendkívül meglepte a változás, melyen keresztül mentem.

Az izmok erősítéséről gyógyították meg a Pink-piluláktól ezt a betegséget, valamint azaz, hogy új erőt adtak a veregek és kétséget sem szenved, hogy éppen ez a hatáskör és, kevéssé veszedelmese betegségnél is, más példák az idegesség, nárgaság, vértörvényesség, tüdőbetegség stb. A Pink-pilula kapható Magyarországra a legújabb gyógyzserárban. Egy doboz ára 1 ft 75 kr. és 6 doboz 9 ft. Magyarországi forrást: Tárk József gyógyzserárban. Budapest, Király-utca 12.

IRODALOM

— Kalazantinum a neve annak a havi folyóiratnak, melyet a kolozsvári kessy-rendi ház tagjai indítottak a fiatal rendtársak önméltóddása ügyében. A lap már V-ik évfolyamát érte el és a rendtársok lelkes támogatásában részesül. Az V-ik évfolyam első számának tartalmából kiemeljük a következő emelkedett szellemi és tudományos cikkeket: Igésztség, Schuster Constantin, Baranyai Dézsi János, A szerszélyes Solon stb. A folyóirat szerkesztője Lukinich Endre kolozsvári priarista tanár.

— Történelmi Könyvtár. A történelem népszerűsítésének egyik régi határozatos eszköze a Franklin-Társulat Történelmi Könyvtára. Felőli a hazai történet és a világtörténetet gazdag kincstárát, jellemző művelőanyagot kimagaslóbb slajkát és eseményeit, melyekben nemzetek és korok képe tükröződik. — Ime előtűnk fekszik újonnan megjelent két fűzet. Mínd a kettő Gaal Mózesotól való, a magyar ifjúság és legjobb elbeszélőjétől. Az egyikben Petőfi Sándor életét (88. szám) beszéli mindenkinél érthető és élvezhető módon; a másikban Cortez Hernando, hódító utját Mexikóba (86 szám), az ujkori történelem e nevezetese eseményét. Eleven, szingazdag képeiben gyönyörűsége fog telni mindenkinél, a ki e fűzeteket megszerzi magának. Mindenkinél számos kép is van. A Történelmi Könyvtár egy-egy fűzete 40 krézt minden könyvkereskedésben kapható.

— A Pillangó. A szándot temetjük — de vigan. Ez a negyedik az 6 utolsó kenete. Aki volnék tart, az a zimankós télen te fog fázni. A „Pillangó” mindig derűl és kedélymelegítést áraszt nemcsak a réten nyáron, de az esős őszi napokon, sőt a borongós télen át is a szőzobában. A nevetés, a kacagás a legkíméletesebb fűtőszert, a legkíméletesebb fűtőszert, a legkíméletesebb fűtőszert. Aki sokat nevet, az soká is él. Egy óráz közmondás szerint minden kacajjal egy-egy szőget huzunk ki a koporsóinkból. A nevetés ételt és melegít. Egy rüdelés, mily ballatlan olcsó! — csak egy forint egész a század végéig 14 pirulával, de pirulánélkül használható. Aki a gyönyörű képeket és a jó éleket szeretik, azok a „Pillangó”-t bizton megrendelik. Még a legkorábbi reggelt órákban sem barágszunk, ha előfizetést hoznak. Elvűnk: mindig mosoly és jó kedély. Lakásunk a régi. Ha új házat építtetünk, régi fészünkkel azert háek maradunk. A gyerekek kedvéért, újra ideiktajtuk: Budapest, VI., Teréz-körút 35. A postautalványon nem muszáj vicceket is küldeni A „Pillangó” előfizetési ára egész évré csak 4 ft, félvré 2 ft.

— Verne legdrágább regénye jelent meg a Franklin-Társulatnál megjelenő fűzetes kiadásban. A Grant kapitány gyermekei, a nagy francia regényíró minden munkája közül a legizgalmasabb meséjű. A matrózoktól kizsajtolott Grant egy lakatlan szigetre kerül, borzassal szővevédekkel kell kilátnia, míg végre gyermekei, a kik fölkeresésére indultak, megmentik. De ezt a kelandó, végtelenül érdekes történetet mindenki tanulság járja át! Csak Verne tola tudja egy megismertetni idegen elzányi ezer rejtelmet, népek és emberek lelki világát. Mert hisz Verne mindig és mindenkor érdekes is, tanulságos is. A Grant kapitány gyermekei a fűzetes vállalat 128-141. számaéknél jelent meg és az eredeti francia kiadás pompás illusztrációi díszítik. Fordulása kitűnő. E kiadás egy-egy fűzetje tudvaleg 20 krajcár és a kiadóársulat minden munkához külön díszes bektőési táblákkal is készítettet, hogy a magyar Verne méltó költöbben foglalhason helyet a magyar család könyvtárában. Egy-egy vászontábla ára 40 kr. Megrendelhető előfizetéssel a Franklin-Társulatnál (IV. Egetem-utca 4. sz.), vagy minden hazai könyvkereskedésben is.

— Újságbajos ember könyve. — Újságbajozás minden bajban a mindennap életben előforduló összes törvények és rendeletek nyomán. Irta: K. Nagy Sándor, pestvidéki kir. törvényészkí bíró.

Kiadja a Franklin-Társulat 1899. (Falusi Könyvtár 46. sz.) Ára 50 kr. A nép számára mindent magában foglaló a minden ügyes-bajos dolgaiban tanácsot adó hasznos könyv; tartalmaz tekintve utóbb munká. Szerző neve nem ismeretlen a népszerűtörténelmi irodalomban. Több jelentek meg már előbb: „Bűn és bűnböhdés vagy a büntető törvénykönyv, Csend és rend legyen vagy a kihágási törvénykönyv, Ne bántsd az állatot vagy az állatvédőt törvények példakbáo” stb., de ebben a könyvben igyekezett összefűteni mind azokat a törvényeket és rendeleteket, melyek a mindennapi élet különböző foglalkozásában, különösen a falusi életben előfordulnak és ezeknek összefűjtésével az volt a célja, hogy mindenki meglassa, meg tudja, hogy milyen ügyekben bajban kibez vagy hová kell fordulnia, kitől kell tanácsot kérni, sőt tanácsadó hiányában is feljelje a könyvben a vezetőt. Hogy pedig mindenki könnyen megtalálja e könyvben azt, a mire szüksége van, beürendben vannak felsorolva az esetek és ha valaki bővebben akar tudni arról az esetről, mindentől hivatkozás van a törvény vagy rendelet számára, hogy arra a törvény vagy rendeletet kiemeltében találhasson.

— „Vasárnapi Újság” október 15-iki száma 18 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Az aradi emlékműnépelyről”. — „Képekkel az aradi emlékműnépelyről” (képekkel az október 6-iki aradi népelyről Gosztel és Kossák fényképi után). — Kötlemények: „Régi barátném”, Dalmay Győzőtől; „A föld és a gyermek”, Sully Prudhomme után franciából Vargha Gyula. — Regény: „Híres szerelmese: Möröz száz herceg és Lecoureur Adrienne” (képekkel). — „A Zöld Sugar.” Regény. Irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „Risztó”. Emlekek Itáliából. Deitől. — „Abaujmege körlevele a pesti Magyar Színház ügyében”. — „A magyarok kivándorlása Amerikába”. — „A pókselyem”. — „Transzvál” (térképpel). — „Pretoria és Johannesburg” (képekkel). — Sarah Bernhard, miént Hamlet, fénykép és Mucha Alfons rajza után). — Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalan, Egyrege, stb. rendese beti rovatok. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévré 2 forint, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában, (Budapest, IV. ker. Egetem-utca 4. sz.) Úgyait megrendelhető a „Képes Néplap”, legelőbbsé az a magyar nép számára, egész évré csak 2 ft 40 kr, félvré 1 ft 20 kr.

— A „Borászati Lapok Zsebnaptára” 1900. évré, szerkesztő: Dr. Drucker Jenő, a „Borászati Lapok” felelős szerkesztője. I. Efvolyam. A magyar szőlőtermelő közönség mindeideig nélkülözött egy magyar borászati zsebnaptárt. Külföldi (német vagy francia) zsebnaptárt volt kénytelen beszerezni, ha a szőlőmívelés és pincekezelés minden munkájánál tanácsadóval akart birni. Csak-hogy a külföldi zsebnaptárak a hazai viszonyokat nem részesítik figyelembe, az abban nyújtott utmutatók nálunk igen gyakran haszonnal nem értekesíthetők. Azert a „Borászati Lapok” szerkesztője, midőn egy magyar borászati zsebnaptár kiadására vállalkozott, a magyar szőlőgazdák egy régi kívánságát akart eleget tenni. A modern szőlőmívelés és borkészítés hazai viszonyainak szigorú figyelembevételével, a zsebnaptár magában foglalja mindazon törvények és rendeletek ismertetését, melyek a szőlőszetre vonatkoznak, ugyszintén azon intézményeket és szervezeteit is, melyek a szőlőszet és borászat terén felelősek. A szőlő-évd és pincekezelés minden munkájánál hasznos táncsokkal szolgál a zsebnaptár, mely a mellett jogszéknaplóval ellátva, egyáltalán azon gazdasági események feljegyzésére is kelő rovatokkal bir, melyek előváltam a szőlőben és pincebén előváltam magokat. A zsebnaptár ára — elégszám vászonkötésben, táncálva és íróp-nal írszeríve — 1 ft 50 kr, dímentes küldéssel 1 ft 60 kr. Kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában (Budapest, Úlló-ut 25. szám).

— A Magyar Könyvtár októberi fűzete ismét abban az évben, kipróbált irányban gazdagítja a derék vállalatot, a mely annak vezetésében eddig is nyilvánult. Egefűlő a modern, másfélft a régi magyar irodalom munkáit teszi olcsó áron hozzáférhetőkké, s az idegen irodalmakból is a legjobbkat nyújtja. Az új magyar belletrisztika művelői közül ezáltal Kóbor Tamás jelenik meg, a fővárosi életből vett néhány nagyhíttan

elbeszéléssel, melyekben a kiváló novelista erős jellemző ereje és elbeszélő művésze fényesen nyilvánulnak. Angyal Dávid, egyik legnagyobb képzetűségű történetírónk, Böhöien Gábor Előlevé-vel gyarapítja a „M. K.” történeti monografáit, teljesen kimerítő képet adva a nagy erdélyi fejedelem küzdelmeinek. A kiadó-cég, nem tekintve a fűzetek rendkívül csekély árát, ezt a munkát is számos képpel illusztrálta. A régi magyar irodalomnak egyik legbecesebb kincsét nyújtja a 130. fűzet: Kazinczy Ferencz válogatott leveleit, melyek oly élelnek világítják meg a nagy nyelvűjűtő működéset és egész korát. E fűzetet Váczy János szerkesztette, a ki erre, mint az akadémia hasonló nagy gyűjteményének szerkesztője, a legilletékesebb volt. A külföldi irodalmi körök ezáltal a dán van saron. Moeller M. Ottó „Aranycsináló”-ja, melyet Szerdahelyi Sándor fordított, egyike a legérdekesebb utópisztikus regényeknek — melyeket az utóbbi értizedek termeltek. A regény hőse feltalálja annak módját, hogyan lehet a legelőbbsé anyagokból aranyat gyártani és Moeller reudkívül libolibn-cselőben mondja el, menyi viszontagság után lesz e találmány közkinccs és mily feloldulást idéz elő a társadalmi és gazdasági viszonyokban. A „Magyar Könyvtár” 15 krajcáros fűzeteinek teljes jegyzékét küldi meg a kiadóhivatal: Wodianer F. és Fiai, Budapest, Andrássy-ut 21.

Az e rovatban megemített művek megrendelhetők és kaphatók I.F. WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről. A lefolyt héten a hozatalok nálunk szokatlan arányban növekedtek; az árak lefelé tartó irányt követnek.

Table with 2 columns: Grain type and Price. Buza 8 ft 20 kr., Róz 6 * 20, Árpa 6 * —, Bükköny 6 * —, Zab 4 * 80, Fehér bab 6 * 75, Tarka 5 * 50.

Szerkesztőség: Dr. Váltányi Henrik felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

Nyilttér.*

Advertisement for Salvator wine. Vese, húgyhólyag, húgydara és a köszvénybetegségek ellen, továbbá a légsz és emésztőbeli hurutos bántalmáinak, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás SALVATOR sikkrel rendelre lesz. Húgyhajtó hatása! Kellemes ízű! — Könnyen emészthető. Kapható Árványizsakereskedésben és gyógyzserárakban. A Salvator-forrás gazgatóssága Eperjésen.

* Az e rovat alatt közölték kért nem vállal felelősséget.

VASUTI MENETREND.

Table with 3 columns: Station, Time, and Class. VONATOK ERKEZÉSE. Budapest 3 óra 52 p. regg. sz. v., 11 37 d. u. gy. v., 1 40 d. u. sz. v., 8 05 este v. v., 12 07 éjjel gy. v., Bécs (Wien) 3 42 regg. sz. v., 1 35 d. u. sz. v., 4 08 d. u. gy. v., 11 01 este sz. v., Z.-Egerasz 8 05 regg. v. v., Pragerhof 5 32 regg. gy. v., 12 09 d. u. sz. v., 4 53 d. u. gy. v., 11 22 éjjel sz. v., Csáktornya 8 10 regg. v. v., Baros 11 14 d. e. sz. v., Gyékényesi 1 29 d. u. gy. v., 11 43 éjjel sz. v.

VONATOK INDULÁSA.

Table with 3 columns: Station, Time, and Class. Budapest 5 óra 47 p. regg. gy. v., 9 30 regg. v. v., 2 — d. u. sz. v., 5 03 d. u. gy. v., 12 15 éjjel sz. v., Bécs (Wien) 6 05 regg. sz. v., 12 20 d. u. gy. v., 2 05 d. u. sz. v., 4 45 éjjel sz. v., Z.-Szt.-Lúcas 5 20 d. u. v. v., Pragerhof 4 42 regg. gy. v., 12 10 délb. sz. v., 2 35 d. u. sz. v., 12 17 este gy. v., Csáktornya 6 — d. u. v. v., Baros 4 57 regg. sz. v., Gyékényesi 2 25 d. u. sz. v., 4 22 d. u. sz. v.

VEGYES.

Biztos gyóghatás. Mindazok, kik rossz fejfödésben, szorításban, fájásban, értéghányor, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll fele scidilliz porok” használata által biztos gyóghatást érnek el. Egy doboz ára 1 ft. Sét-küldés áránca utánvétel Moll A. gyógyzserár cs. és k. ud. szállítású Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyzserárakban határozottan Moll A. készítményét kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

HIRDETÉSEK:

Advertisement for Kastner & Ohler CEG. MEGBIZHATÓ fűrhu szöveteket minden kivitelben saját jutányos áron a KASTNER és ÖHLER CEG POSZTÓ OSZTÁLYA GRÁZ. Kölöngesség: STIRIAI LÖDEN. Minálk ingyen. — Magyar levezetés.

Large advertisement for Mész mint a legkitűnőbb trágyaanyag. A mezőgazdaság legkiválóbb szakfűfiai a meszet, mint a legjobb trágyát ajánlják, különösen akkor, ha a talaj savakat tartalmaz. — Ajánljuk kitűnő mészporunkat. poralokban, kocsi-rakományonként 100 mázsináknál Budincina-Podrate szigorú vasut állomástól 20 frtjával. Megrendelések képviselőnk címére BACHBACH GYULA urhoz Nagy Kanizsára küldendők. Budincinai Kőbánya és mészeget részvény társaság.

Tojásfehérnye táplálék.
1 kiló Tropoannak ugyanoly tápláló értéke van mint 5 kiló legjobb marhabúsnak vagy 180-200 tojásnak Troponon a testben közvetlenül a vérbe és az izmokba rakódik le, szirképródes nélkül. — Troponon rendszer fogyasztása az erők gyarapodását eredményezi egészséges és betegnél egyaránt és minden ételhez vegyíthető anélkül, hogy ízet elvonná. A Troponon renkívül olcsó áránál fogva mindenki által megvásárolható. Gyógyeszközök és drogusok utján rendelhető.

Vezérképviselő Ausztria - Magyarország részére
M. Wiercker, Bécs 5. Wiedenstr. 65.

SINGER-Varrógépek nélkülözhetetlenek a háztartásban és iparosoknak.
SINGER-Varrógépek mintaszettek szerkezet és kivitel tekintetben.
SINGER-Varrógépek minden gyári üzemből a legelterjedtebbek.
SINGER-Varrógépek a divatos műhímzésre a legalkalmasabbak.

DIJTALAN OKTATÁS A DIVATOS MŰHÍMZÉSSEN.
A Singer-társaság varrógépei világhírüket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönik, mely kiváló tulajdonságok a Singer-társaság gyártmányait mindenkor kitűntették. A mindinkább növekedő kelendőség, az összes kiállításokon nyert kiváló kitüntetések, a gyárnak 10 éven felüli fennállása a legbiztosabb és legteljesebb biztosíték azok jóságáért.
Singer-elektromotorok kizárólag varrógéphajtásra minden nagyságban.
SINGER Co varrógép-részvénytársaság
NAGY-KANIZSA, Deák Ferencz-tér 460. szám.

Kérje a Continental Bodegas Company.
A legújabb spanyol és portugál borsot
Sherry Portbor Malaga Madeira Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fajta és csomagolt poharakban, sőt, valamint poharakban is, az előbbiek szállítását, csomagolását és a szállítást.
Budapest: Káposztás utca 11. számú helyen és a legújabb utca sorában a káposztás utca szomszédságában.
Kapható NAGY-KANIZSÁN: ROSENFELD ADOLF ÉS FIA CZECHÉL.

Csokoládé
SUCHARD
Mindenütt kapható
Cacao

MOLL SEIDLITZ POR
Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A. féls Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és eltehetősebbek, gyomorgörcs és gyomorhár, rögzött székrekedés, májgyulladás, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, a jeles háziáruknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy lepedővel eredeti dobozban 1 ft. o. 4.
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS GÖ
Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. A Moll A. féls "francia" borszesz és az összesen mint fájdalemcsillapító bedörzsölési szer közönség, csur és a meghűlés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű. — Egy üveggel eredeti üveg ára 90 krajczár.

MOLL Gyermekek szappanja.
Legújabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és höly szappan a bár eszközű ápolására gyermekek és felnőttek részére.
Ara darabonként — 20 kr. 60 darab — 90 kr.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főzetkoldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Videki megrendelések naponta postautóval mellett teljesíthetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacskai
E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szerek bajainál legjobban eredményteljesen használtatván, nyugodtan hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a **székzsorulás** a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen.
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 ft. o. 4.
Utanazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacskait. Valódi csak, ha minden doboz törvényszerű bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírásával van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagolási alakúakkal van ellátva.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipót” címetű gyógyszerész
WIEN, I., Flankengasse 6.
Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és BEIK GYULA gyógyszerészeknél.

HA ÖSZÜL A HAJA használja a **ZOLTÁN-féle HAIR-REGENERATORT,** mely nem hajfestő, de oly vegyi hatású szer, mely rövid ideig való használat után a haj eredeti színét adja vissza.
Ara üvegenként 1 ft. o. 4.
Egyedül **ZOLTAN BÉLA** udvari szállító gyógyszeráránál, — **BUDAPEST,** Hold-utca és Nagykorona-utca sarkán 1 ft. 80 kr. előlege beküldésével.

A díjak reákvívű morskótok.
LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK BIZTOSÍTÁSA.
A magy. állatorvosok társaság mint szervezet
Budapest, V.H., Erzsébet-kört 27. biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállított káresek megértésére. Kártérítés igénye fennáll, ha közönséges és járványos betegségekben, vagy bármely folytan pusztulni el az állat, továbbá ha kényessérrelg rendelkeztek el.
Az intézet alján állanak a következő főbiztosítók: báró Stájer György, elnök. báró Ambrey Gyula, gróf Bethlen Balázs, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, dr. Békó László, országgy. képviselő, Chermay György, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, gróf Karaszi Károly, főrendiházi tag, báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, gróf Ráday Gedeon, dr. Simay Aladár, a Magyar agrár- és járadékbank r. t. igazg. tanácsosa, dr. Jósika Árpád, ügyvéd, Tóth István, cs. és kir. kamarás, Pesten. igazg. egy. alelnök, Zaleski Jenő, dr. Pájer Ignác vezérigazgató.
Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.
A díjak reákvívű morskótok.

Papagájok
fiatalok szeldek, darabja 30, 40, 50 egész 100 márkáig, valamint kis papagájok beszélni tanuló 6-10 márkáig, papagáj pintyek, tenyészpárok párja 7 márka.
Törpepapagájok tenyészpárok párja 4 m. Vörösbúbu kardindlások éneklők ár. 5 márka.
Harcis kanarik szorgalmas énekesek árja 6, 8, 10, 12, 15 m.
Tigripintyek gyönyörű énekesek párja 2 m. 60, 5 pár 10 m.
ÁFRIKAI DISZPINTYEK, tarka éneklők párja 2 m 50-3 márkáig. — 5 pár 10 márkáért, élve megérkezéseért kezeskedve, utánvétellel szétküld
L. FÖRSTER
Vogelezport Chemnitz Szászország

A feltaláló dr. MEIDINGER tanár ur által kizárólag jogosított gyártmány
MEIDINGER KÁLYHA cs. és kir. udv. szállítónál kapható.
BUDAPEST: Thonothof. — BÉCS I., Kohlmarkt 7. sz. a.
PRÁG: Hybernergasse 7.
Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállításon kitüntetve. — Legkittünőbb kormányzó, tölts és szellőző kályhák
lakások, iskolák és irodák számára, a leggyorsabb és legegységesebb kiállításban, teljeskörűen égeti időtartam szempárral való fűtésnél és 24 óráig terjedő egész készenléti üzemelés.
55,000 kályha forgalomba hozva.
Egy kályhával több szoba is fűthető.
„MEIDINGER“-kályhák,
Ora intünk az utánzatoktól, utalva a kályhaajtókra öntött következő védjegyre:
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
„HESTIA“-kályhák.
FÜSTEMESZTŐ MANDALLÓK. FÜSTEMESZTŐ CALORIFÉREK.
KÖZPONTI FŰTÉS MINDEN RENDSZER SZERINT.
Szüks. alkalmazása ipari és gazdasági célokra.
Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.